

บทที่ 5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในกระบวนการทำข่าว

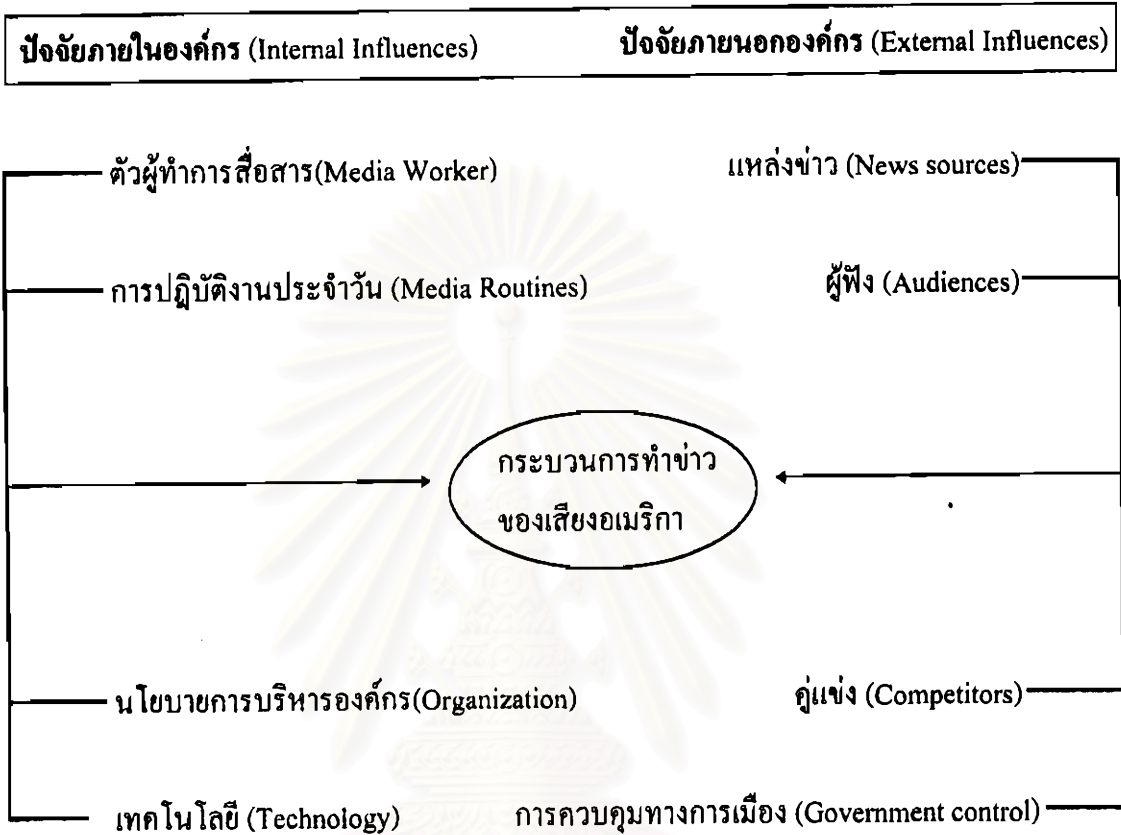
หลังจากที่ได้ทราบกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปแล้วว่ามีขั้นตอนโดยสรุปได้ 8 ขั้นตอนหลัก ๆ คือ

1. การวางแผนงานเดินทางระยะยาว (Year Plan or Long-term Plan)
2. การมอบหมายงาน
3. การคัดเลือกข่าว
4. การรวบรวมข่าว
5. การเขียนข่าว
6. การตรวจสอบแก้ไข
7. การบันทึกเสียง
8. การส่งรายงานข่าว

จากการศึกษากระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ถูกจัดวางเอาไว้อย่างเป็นระบบดังที่ได้กล่าวถึงรายละเอียดในบทที่ 4 นั้น สิ่งหนึ่งที่เข้ามามีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำข่าวทั้งหมดและถือว่ามีส่วนสำคัญยิ่งต่อความสามารถของการทำงานข่าว (News Performance) ก็คือ ปัจจัยต่างๆที่เข้ามามีผลต่อการทำงานในแต่ละขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานเข้ามาประกอบในการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังแบบจำลองหน้าถัดไปได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 8 แสดงปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากแบบจำลองและการศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาได้ดังนี้

ปัจจัยที่เกิดจากภายในองค์กร (Internal Influences)

1. ปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้ทำการสื่อสารเอง (Individual Media Worker)

คือ ตัวผู้สื่อข่าว ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้สื่อข่าว ซึ่งถือเป็นบุคคลหลักในการนำเสนอข่าวนั้นถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อกระบวนการทำงาน ดังนั้นคุณสมบัติของตัวผู้สื่อข่าวจึงเรื่องที่ต้องให้ความสนใจศึกษา ทั้งนี้สามารถแบ่งให้เห็นได้ชัดเจน ดังนี้

1.1 คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพและด้านการศึกษา (Characteristics, Personal Backgrounds, and Experiences)

สำหรับผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกาที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 2 คนนั้น เป็นเพศชาย พบว่าอดีตผู้สื่อข่าวที่เคยประจำอยู่ ณ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Mr.Daniel A. Robinson จบการศึกษามาทางด้านวารสารศาสตร์ (Print Journalism) ในระดับมัธยม และจบด้านสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับสื่อวิทยุโดยตรงในระดับปริญญาตรี และเริ่มอาชีพการทำงานด้านสื่อสารมวลชนทันทีหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่งานมีครบครันที่มั่นคง ได้เริ่มทำงานกับเสียงอเมริกาตั้งแต่ ปี ค.ศ.1982 (พ.ศ.2525) จนถึงปัจจุบัน สำหรับผู้สื่อข่าวหลักคนปัจจุบัน Mr.Gary P. Thomas จบการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ในระดับปริญญาตรี เริ่มทำงานกับเสียงอเมริกาตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1985 แต่งานแล้วแต่สถานภาพการสมรสไม่มั่นคง และอายุมากกว่าคนแรก

สำหรับคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพนั้นอาจพิจารณาได้เป็น 4 ประการคือ

1.1.1 มีความสนใจเป็นนิสัย (Curiosity)

คือความเป็นผู้อยากรู้อยากเห็น มีความกระตือรือร้น ช่างสงสัย และมักตั้งคำถามต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไรนั้น พบว่าผู้สื่อข่าวทั้งสองคนมีความสนใจเป็นนิสัยแต่ในคนที่มีอายุมากกว่ามีความกระตือรือร้นน้อยกว่า

1.1.2 มีความไวต่อข่าว (Nose for News)

เป็นการอุปมาอุปมัยถึงลักษณะของผู้สื่อข่าว ก็ต้องเป็นคนที่มีความไวต่อทุกเรื่อง รู้ได้ว่าอะไรเป็นข่าวและมีคุณค่าอย่างทันทีทันใดนั้น พบว่าผู้สื่อข่าวทั้งสองคนมีความไวต่อข่าวพอๆ กัน เพราะอาศัยรายงานข่าวจากสำนักข่าวเชิงพาณิชย์ที่บอกรับเป็นสมาชิกคอยตรวจสอบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหว

1.1.3 มีมโนคติ (Imagination)

คือมีความเข้าใจในเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นข่าว มีความสามารถในการนำข้อเท็จจริงต่างๆ มารวมกัน เพื่อถ่ายทอดไปสู่ประชาชนให้เกิดความเข้าใจได้อย่างถูกต้องนั้น พบว่าทั้งสองคนมี

มโนคติใกล้เคียงกันเนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานด้านข่าวมา นานพอสมควร

1.1.4 มีความรู้ (Knowledge)

หรือการคิดอย่างมีเหตุผล คือมีความรู้ความสามารถ ความรวดเร็วในการ ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงเพื่อนำมาประมวลรายงานเป็นข่าว ในระยะเวลาอัน จำกัด เพราะการทำงานด้านข่าวซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงได้ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้สื่อข่าวต้องมีความรวดเร็วและรู้ว่าจะหาข้อมูลข้อ เท็จจริงมารายงานได้อย่างทันท่วงที ซึ่งผู้สื่อข่าวทั้งสองคนมีคุณสมบัติ ด้านนี้พอๆ กัน

จากการวิจัยพบว่า คุณสมบัติด้านการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญมากนักที่มีอิทธิพลต่อผู้ สื่อข่าวในการทำงาน แต่คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพมีความสำคัญมากกว่า เพราะการ รายงานข่าวนั้นผู้สื่อข่าวคนหนึ่งเชื่อว่าสามารถสอนกันได้ สามารถสอนให้คนเขียนข่าว เป็นได้ โดยไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์มา แต่ บุคลิกภาพในความเป็นผู้สื่อข่าวไม่สามารถสอนกันได้

1.2 ประสบการณ์และความเป็นวิชาชีพ (Professional backgrounds and experiences)

ปัจจัยประการนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการทำงานอย่างมาก เพราะ ถึงแม้ว่าหากผู้สื่อข่าวได้รับการศึกษามาโดยตรงในสาขาด้านนิเทศศาสตร์ แต่ด้วยการ ฝึกฝนรวมถึงขาดประสบการณ์ในการทำงานแล้ว จะทำให้การรายงานข่าวด้วยคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต่างก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่าความเป็นมืออาชีพเป็นสิ่งที่ สำคัญที่สุดในการทำงาน เพราะความเป็นมืออาชีพจะช่วยให้การทำงานง่ายขึ้นไม่ว่าจะไป ประจำอยู่ภูมิภาคหรือที่ ประเทศใดๆ และความเป็นมืออาชีพย่อมเกิดขึ้นได้เมื่อมี ประสบการณ์ในการทำงานมานานนั่นเอง ความเป็นมืออาชีพจะทำให้ผู้สื่อข่าวทราบได้ ทันทีทันใดว่า เหตุการณ์ใดที่มีคุณค่าเพียงพอที่จะนำมารายงานเป็นข่าวได้ ไม่ว่าจะเป็นความ สดทันต่อสมัย ความสำคัญหรือแม้แต่ความน่าสนใจของเหตุการณ์นั้น แต่คำตอบที่ทั้งผู้สื่อ ข่าว 2 คนและบรรณาธิการบอกเหมือนกันคือ “ผลกระทบต่อประชาชน ต่อผู้ฟัง” ล้วนแต่ เป็นข่าวที่มีคุณค่า ซึ่งจากการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินค่าความเป็นข่าว ผู้สื่อข่าว Mr.Gary P. Thomas ตอบโดยไม่ต้องคิดว่ “โดยอาศัยประสบการณ์” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) ในขณะที่ Mr. Daniel A. Robinson ตอบว่า “มันเป็นบางสิ่งที่เกิดขึ้นถูก

พัฒนาขึ้นมาในระยะเวลาอันนานในระดับหนึ่งเมื่อคุณครูคลุกคลีอยู่ในวงการ” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) ในขณะที่บรรณาธิการที่ศูนย์ข่าวเอเชีย Mr. Fred Cooper เองก็เห็นด้วยว่า “ความเป็นมืออาชีพหรือความเป็นผู้ชำนาญในงานที่ทำเป็นเรื่องที่สำคัญมาก” (สัมภาษณ์, 31 ธันวาคม 2540) สำหรับหัวหน้าส่วนมอบหมายงานด้านข่าว Mrs.Sonja P. James บอกว่า “นอกเหนือจากประสบการณ์แล้ว การที่ผู้สื่อข่าวได้รับการฝึกฝนก่อนที่จะถูกส่งออกไปทำข่าวไม่ว่าในประเทศใด ในภูมิภาคใด ในระยะเวลาอันนานระดับหนึ่ง จะทำให้ผู้สื่อข่าวเรียนรู้และเข้าใจได้ว่าจะทำข่าวให้ดี ได้อย่างไรตามธรรมเนียมหรือหลักการของเสี้ยวอเมริกา” (สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2540) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าจากประสบการณ์ในการทำงานด้านข่าวจะทำให้ผู้สื่อข่าวมีความชำนาญและมีความเป็นมืออาชีพนมากขึ้น โดยที่จะแสดงออกให้เห็นในประการต่อไปนี้

- ความจดจำ (Recognition of a Story) มีเหตุการณ์มากมายเกิดขึ้นในแต่ละวัน และเหตุการณ์เหล่านั้นโดยส่วนใหญ่มักจะมีที่มาที่ไปหรือมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในทางตรงและในทางอ้อมคือผลของการกระทำอย่างหนึ่งเป็นเหตุของอีกเหตุการณ์หนึ่งก็ตามมา เมื่อมีเหตุการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นผู้สื่อข่าวสามารถเขียนข่าวได้ด้วยความต้องการและอ้างอิงหรือบอกกล่าวถึงที่มาที่ไปในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ได้อย่างดี
- ความแม่นยำ (Handling a Story) เช่นเดียวกันกับความจดจำ ถ้าผู้สื่อข่าวมีความจดจำที่ดีนอกจากจะรายงานข่าวได้อย่างถูกต้องแล้วยังมีความแม่นยำในการรายงานด้วย สามารถลำดับความเป็นไปของเหตุการณ์ได้อย่างแม่นยำ
- ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนง่ายต่อความเข้าใจ (Clarity of Expression) ด้วยเหตุที่ว่าเสี้ยวอเมริกาทำการกระจายเสียงในภาษาอังกฤษเป็นหลัก พร้อมๆ กับภาคภาษาอื่นๆ อีก 52 ภาษา ดังนั้นการใช้ภาษาจึงต้องมีความระมัดระวังมากเป็นพิเศษ เพื่อให้การสื่อความหมายของเหตุการณ์ออกไปอย่างถูกต้อง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ตรงตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ผู้สื่อข่าวสามารถใช้ศัพท์ต่างๆ ในการเขียนข่าวได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตามแนวทางการเขียนข่าวของเสี้ยวอเมริกา บ่งบอกถึงความเป็นมืออาชีพของผู้สื่อข่าวคนนั้นด้วย

- การปรับตัว (Adaptable or Parashute) ผู้สื่อข่าวคนใดมีประสบการณ์ในการทำงานมาก จะทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างรวดเร็วและดี เพราะในแต่ละสังคม บริบทที่แตกต่างกันย่อมเป็นอุปสรรคในการทำงานของผู้สื่อข่าวในระยะแรกๆ ของการทำงาน ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของภาษาท้องถิ่น ที่ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ร่วมงาน การสื่อสารกับแหล่งข่าว การหาแหล่งข่าวท้องถิ่น มีความยากลำบากมากขึ้น แต่ถ้าผู้สื่อข่าวมีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการมากเท่าใด หรือมีประสบการณ์ในการทำงานนอกสำนักงานใหญ่ มากเท่าใด ย่อมจะทำให้เวลาในการปรับตัวเข้ากับสถานที่ ผู้ร่วมงาน แหล่งข่าว การหาข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากการพึ่งพาข่าวจากสำนักข่าวเชิงพาณิชย์ที่บอกรับเป็นสมาชิกแล้วเป็นไปได้ด้วยความรวดเร็วมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้แล้วยังทำให้มีความยืดหยุ่นในการพึ่งพาหรือเข้าถึงแหล่งข่าวด้วย เพราะแหล่งข่าวบางประเภทอาจจะเข้าถึงได้ง่ายในประเทศหนึ่ง แต่อาจจะเข้าถึงได้ยากในอีกประเทศหนึ่ง ดังนั้นถ้าสามารถปรับตัวได้เร็วได้ดีจะทำให้เกิดความยืดหยุ่นตามมากขึ้น อันจะส่งผลดีการนำเสนอข่าวและต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานด้วยเช่นกัน
- ความรวดเร็ว (Speed) หมายถึงความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วของผู้สื่อข่าวเมื่อมีเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงและมีความสำคัญมีคุณค่าของข่าวมากเกิดขึ้น ผู้สื่อข่าวต้องสามารถเดินทางไปยังสถานที่ของเหตุการณ์ได้ทันทั่วๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลและเข้าถึงแหล่งข่าวได้อย่างรวดเร็ว แต่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงก็คือบางเหตุการณ์ต้องอาศัยความระมัดระวังเป็นพิเศษในการรายงานข่าวมากกว่าความเร็วในการรายงาน นอกจากนี้แล้วต้องพิจารณาด้วยว่าถ้าเดินทางไปแล้วการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด สำหรับเสียงอเมริกาปัจจัยในเรื่องความเร็วไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการรายงานข่าว หากแต่ขึ้นอยู่กับความแม่นยำของข้อมูล แต่อย่างไรก็ดีบางเหตุการณ์ผู้สื่อข่าวต้องคำนึงถึงในเรื่องความเร็วมาก่อน เช่นข่าวการเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง นายพอล พต (Pol Pot) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของกัมพูชา ใกล้กับชายแดนไทยด้านจังหวัดศรีสะเกษ ในวันที่ 16 เมษายน 2541 รายงานโดยสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิก มีการอ้างถึงแหล่งข่าวทางทหารทั้งของกองกำลังเขมรแดงและของทหารไทยภายใต้สังกัดกองทัพภาคที่สอง ผู้สื่อข่าวทั้งของไทยหรือของต่างประเทศ ให้ความสำคัญกับข่าวนี้นี้มากและส่งผู้สื่อข่าว

เดินทางไปยังจังหวัดสุรินทร์ทันที ผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกาเองก็มีความคิดที่จะเดินทางไปเช่นกัน แต่ในที่สุดก็ไม่ได้เดินทางไป ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าผู้สื่อข่าวประเมินสถานการณ์ผิดที่ว่า จะไม่สามารถเดินทางข้ามพรมแดนเข้าไปยังฝั่งกัมพูชาได้ แต่สิ่งที่ปรากฏออกมาคือทางทหารไทยได้รับความร่วมมือจากทางทหารเขมรแดงอำนวยความสะดวกในการนำผู้สื่อข่าวเข้าไปในพื้นที่ ทำให้ผู้สื่อข่าวต้องรอการรายงานของสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิกอย่างเดียว ถึงแม้ว่าผู้ช่วยได้พยายามติดต่อทางโทรศัพท์กับแหล่งข่าวทางทหาร แต่ในภาวะที่ไม่มีอะไรแน่นอน ยังพิสูจน์ความจริงไม่ได้ ประกอบกับผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้นั้นเป็นคนนำทีมผู้สื่อข่าวเข้าไปยังพื้นที่ฝั่งกัมพูชา การติดต่อสื่อสารทำไม่ได้เพราะไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ ต้องรอกันว่าจะกลับมาขงกำลังจึงจะได้สัมภาษณ์ ทำให้การรวบรวมข้อมูลล่าช้ากว่าสำนักข่าวอื่นๆ ที่มีการส่งผู้สื่อข่าวไปในพื้นที่ เป็นเหตุให้การรายงานข่าวของเสียงอเมริกาในกรณีการตายของผู้นำเขมรแดง ต้องพึ่งพาข่าวจากสำนักข่าวเชิงพาณิชย์ที่บอกรับเป็นสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้สื่อข่าวที่มีความลังเลในการตัดสินใจเดินทางไปในพื้นที่ ซึ่งการเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดสุรินทร์ใช้เวลาไม่นานนัก และถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคในเรื่องของภาษา แต่ผู้สื่อข่าวส่วนมากทั้งไทยและต่างประเทศมีอยู่ในพื้นที่ น่าจะลดอุปสรรคประการนี้ไปได้ และจากการสังเกตพบว่ามีปัจจัยส่วนตัวของผู้สื่อข่าวเองที่ทำให้เขาเกิดความลังเลใจในการเดินทาง

1.3 ทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อส่วนตัว (Personal Attitudes, Values and Beliefs)

ทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อส่วนตัว เป็นสิ่งที่สะท้อนได้ถึงความเป็นมาได้ว่าผู้สื่อข่าวแต่ละคนนั้นมีพื้นฐานการศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาอย่างไร ซึ่งปัจจัยประการนี้เป็นสิ่งที่วัดได้ยากมาก และมีอิทธิพลในทางอ้อมต่อกระบวนการทำข่าว เพราะปัจจัยในเรื่องอื่นๆ มีอิทธิพลเหนือกว่า แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้สื่อข่าวยอมรับในเรื่องนี้ก็คือว่าแน่นอนที่พวกเขาเติบโตมาในสังคมอเมริกัน ย่อมต้องมีทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อตามแบบวัฒนธรรมตะวันตก จากการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหลักของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คนปัจจุบันด้วยคำถามที่ว่า ในการพิจารณาคำว่าสิทธิมนุษยชนนั้น โลกตะวันตกกับโลกตะวันออกมีทัศนคติที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่คุณคิดอย่างไร ผู้สื่อข่าว Mr.Gary P. Thomas ยอมรับในทัศนคติที่แตกต่างกันโดยบอกว่า “สังคมเอเชียอาจเน้นในเรื่องของระเบียบสังคม ความกลมเกลียว มากกว่า

สิทธิส่วนบุคคล ซึ่งคนอเมริกันถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่อย่างไรก็ดีตัวเขาอาจจะไม่เห็นด้วยในสิ่งที่ผู้นำมากระทำต่อผู้ที่เรียกร้องประชาธิปไตย ในขณะที่เดียวกันเขาก็ไม่ได้เห็นด้วยไปซะหมดกับการกระทำของผู้นำในการเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างนางออง ซาน ซู จี ไม่ว่าจะทัศนคติส่วนตัวจะเป็นเช่นไร ในการรายงานข่าวจะต้องใส่ทุกสิ่งทุกอย่าง ทุกมุมมองของความเป็นจริงของบริบทลงไปในเรื่องข่าว และต้องไม่มีการใส่ความรู้ที่ส่วนตัวลงไปด้วย เพราะเวลาในการหลังน้ำตาขังมีอีกมาก” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) เช่นเดียวกันกับอดีตผู้สื่อข่าวประจำภูมิภาคนี้ Mr.Daniel A Robinson กล่าวว่า “ในการรายงานข่าวใด ๆ ก็ตามผู้สื่อข่าวต้องสามารถที่จะปลดปล่อยความคิดเห็นส่วนตัวไว้ไม่ให้มาปนกับเนื้อหาข่าว..” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) ในขณะที่บรรณาธิการที่ศูนย์ข่าวเอเชีย Mr.Fred Cooper ก็ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “...ทัศนคติหรือความเชื่อของผู้สื่อข่าวต้องไม่ปรากฏอยู่ในรายงานข่าว เพราะไม่มีที่ว่างพอสำหรับความคิดเห็นส่วนตัว...แต่ก็ยอมรับว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ ดังนั้นสิ่งที่ทำได้คือพยายามกำจัดความผิดพลาดให้เหลือน้อยที่สุด เพราะนั่นคือการสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับข่าว กับตัวผู้สื่อข่าว และกับองค์กร..” (สัมภาษณ์, 31 ธันวาคม 2540)

1.4 ปัจจัยเรื่องบทบาทและหลักจริยธรรมในวิชาชีพ (Professional Roles and Ethics)

ในเรื่องของบทบาทความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวนั้นมีอยู่หลายหลักเกณฑ์ที่สามารถนำมาใช้พิจารณาได้ ผู้วิจัยได้หยิบยกหลักเกณฑ์ของ Weaver and Wilhoit (อ้างใน Mediating The Message, 1996) ว่าไว้ด้วยเรื่องบทบาทความเป็นวิชาชีพ 3 ประการคือ

- **หน้าที่ในการเป็นผู้ตีความ (The Interpretive function)**

ผู้สื่อข่าวต้องให้เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกระช้ำกระชัง ต้องสืบสวน สืบเสาะหารายละเอียดหรือคำตอบที่แท้จริงของเหตุการณ์ที่มีเงื่อนไข

- **หน้าที่ในการเผยแพร่กระจายข้อมูล (The Dissemination function)**

ผู้สื่อข่าวต้องรวบรวมเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในสังคม มาเผยแพร่ต่อประชาชนให้เร็วที่สุดและคำนึงถึงผู้ฟังเป็นหลัก ซึ่งนำหนักในการคำนึงถึงความรวดเร็วหรือคำนึงถึงผู้ฟังเป็นหลักนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเป็นสื่อมวลชนประเภทใด ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์กับสื่อโทรทัศน์ก็จะคำนึงถึงความรวดเร็วในการนำเสนอ ในขณะที่สื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศจะคำนึงถึงผู้ฟังเป็นหลัก

- หน้าที่ในการเป็นปฏิปักษ์ (The Adversary function)

การเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนเมื่อพวกเขาถูกเอาเปรียบไม่ว่าโดยเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือธุรกิจใดๆ ก็ตาม ดังที่ พิสิฐ ชวลาธวัช กล่าวไว้ใน การรายงานข่าวชั้นสูง, 2540 ว่า “...สำหรับจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องของนามธรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคนในชาติและในแต่ละวิชาชีพ เป็นบรรทัดฐานทางปฏิบัติให้ผู้อยู่ในวิชาชีพนั้นปฏิบัติตาม...” และ “... องค์กรสื่อมวลชนทำหน้าที่ ประหนึ่งสถาบันสาธารณะ นับได้ว่าเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องมีจริยธรรมเช่นเดียวกับ วิชาชีพอื่น ผู้สื่อข่าวจึงเป็นบุคคลแรกที่จะต้องมีจริยธรรมไว้เป็นเข็มทิศ เพื่อ กำหนดทิศทางในการปฏิบัติภารกิจ หากปราศจากจริยธรรมก็จะกลายเป็นว่าสื่อ มวลชนและตัวผู้สื่อข่าวละทิ้งเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม...”

เห็นได้ว่าจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่อันสมควร ที่ผู้สื่อข่าวควรจะเป็นหรือมีในการรายงานข่าว ซึ่งสิ่งนั้นก็คือการรายงานข่าวที่ เป็นความจริง โดยสมาคมวิชาชีพผู้สื่อข่าวในสหรัฐอเมริกาเชื่อว่า สื่อมวลชนต้อง นำเอาข้อมูลข่าวสารไปสู่สาธารณชน บนหลักการที่ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นต้องเป็น เรื่องจริงที่เกิดขึ้นและรายงานด้วยความเป็นอิสระ เพราะสาธารณชนย่อมมีสิทธิ ในการรับรู้เรื่องราวความเป็นไปที่แท้จริงในสังคม ซึ่งการรายงานข้อเท็จจริงเหล่านี้ นั้นต้องอาศัยผู้สื่อข่าวที่มีความสามารถมีความรับผิดชอบในการรายงานอย่าง เทียบตรง แม่นยำ และยุติธรรม

จากการสัมภาษณ์และการรวบรวมเอกสารนโยบายขององค์กรรวมทั้ง การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า ผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกาดำเนิน บทบาทด้านข่าวในลักษณะของผู้ที่เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะมากกว่าที่จะตรวจสอบหรือตีความ โดยการรายงานนั้นอยู่บนธรรมเนียมที่ได้กล่าวไว้คือความแม่นยำ เทียบตรง ความสมบูรณ์ครบถ้วน และสมดุลย์ บนหลักการของการทำข่าวอย่าง เสรี ปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผู้สื่อข่าว เรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับองค์กร อันถือเป็นส่วนหนึ่งใน กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ว่าเสียงอเมริกามีนโยบาย มีแนวทางในการทำงาน อย่างไร อะไรคือจริยธรรมในการทำงานด้านข่าวอย่างเหมาะสมในฐานะที่เป็นสื่อ ของรัฐแต่ไม่ได้ทำงานอยู่ภายใต้แรงกดดันของรัฐหรือแรงกดดันจากบุคคลใด บุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนของสหรัฐ เจ้าหน้าที่กระทรวงต่าง ประเทศ เจ้าหน้าที่ทางการทูตของสหรัฐในประเทศที่เข้าไปทำข่าว แต่สิ่งหนึ่งที่

ต้องยอมรับคือว่าผู้สื่อข่าวของเสี่ยอเมริกา ได้รับการเรียนการสอนและเติบโตมาในสังคมอเมริกัน ซึ่งมีความเป็นโลกตะวันตกที่มีอิสรภาพและเสรีภาพทางด้านความคิด ความเห็น การได้มาและการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ในการรายงานข่าวถึงแม้ว่าจะจะเป็นเหตุการณ์เดียวกัน หากแต่ว่ามุมมองที่ปรากฏออกมาเป็นมุมมองอย่างอเมริกันชน อาจจะไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างสื่อมวลชนต่างประเทศด้วยกัน แต่เมื่อถูกนำมาเปรียบเทียบกับสื่อทางโลกตะวันออกก็จะได้ชัดเจนว่าการเน้นประเด็น การโปรยหัวข่าว การลำดับเหตุการณ์ ตลอดจนการปิดท้ายข่าวนั้นแตกต่างกัน จริยธรรมซึ่งเป็นแนวทางกำกับไว้ (มิได้เป็นกฎเกณฑ์ตายตัว) ทำให้การรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวของเสี่ยอเมริกานั้นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับการตรวจสอบตามขั้นตอนของกระบวนการทำงาน เช่นการตรวจแก้ไขเนื้อหาข่าวโดยบรรณาธิการ ยิ่งทำให้ข่าวของเสี่ยอเมริกามีความเป็นเสี่ยแห่งอเมริกาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1.5 ปัจจัยเรื่องอำนาจในองค์กร (Power within the organization)

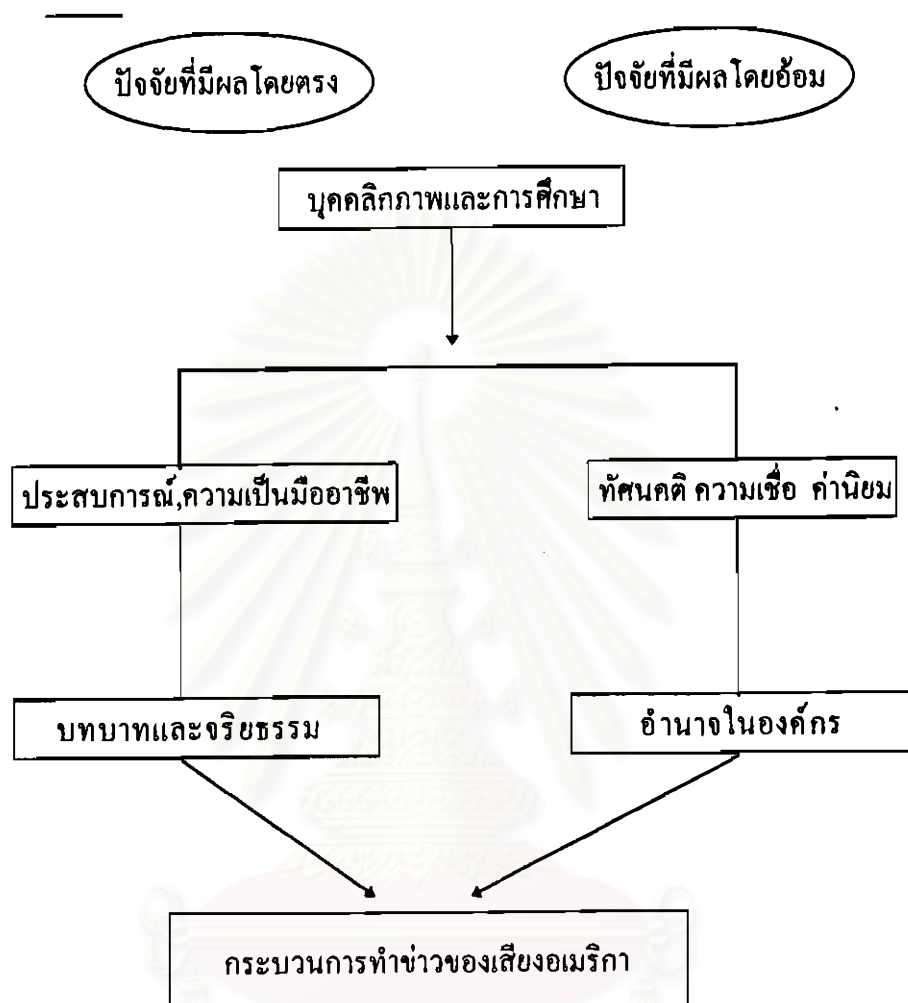
ผู้วิจัยพบว่าในการจัดลำดับผู้บังคับบัญชาภายในส่วนงานวางแผนและควบคุมของหน่วยงานข่าว ผู้สื่อข่าวหลักจัดได้ว่าอยู่ในลำดับสุดท้ายของพนักงานอเมริกัน ไม่นับรวมพนักงานท้องถิ่น (Foreign Service National) ที่ประจำอยู่ในสำนักงานที่กรุงเทพฯ ถึงแม้ว่าการทำงานของผู้สื่อข่าวจะมีอิสระเต็มที่ในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน แต่พบว่าถ้ามีการโต้แย้งหรือมีข้อถกเถียงเกิดขึ้นในกระบวนการทำข่าว โดยเฉพาะในขั้นตอนของการมอบหมายงานและการคัดเลือกข่าวนั้น อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาดจะตกอยู่กับผู้บังคับบัญชาอันได้แก่ บรรณาธิการทั้งในส่วนของศูนย์ข่าวเอเชียและที่สำนักงานใหญ่ เว้นแต่ว่าผู้สื่อข่าวจะมีเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านที่มากพอ จนทำให้ผู้บังคับบัญชายอมรับได้ แต่กระนั้นก็คิดไม่ได้หมายความว่า ข่าวที่ถูกคัดเลือกจะมีคุณค่าความเป็นข่าวด้อยลงไป เพราะบรรณาธิการเองก็เคยเป็นผู้สื่อข่าวมาก่อนและมีประสบการณ์ในการทำงานด้านข่าวมากมายนั่นก่อนที่จะได้รับการยอมรับให้มาเป็นบรรณาธิการได้ และถึงแม้ว่าอำนาจในการตัดสินใจอาจจะลดน้อยลงไปบ้างเป็นครั้งคราว แต่ก็ไม่ได้ทำให้ผู้สื่อข่าวรู้สึกว่าคุณค่าความเป็นอิสระในการทำงาน เว้นแต่จะทำให้ผู้สื่อข่าวรู้สึกลำบากมากขึ้นเล็กน้อยในการรวบรวมข้อมูลหรือเขียนข่าวนั้นๆ เพราะบางครั้งข่าวที่ถูกคัดเลือกโดยบรรณาธิการมักเป็นข่าวที่น่าสนใจจริงและมีความสำคัญมีความเด่น แต่การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวแรก (Primary source) ทำได้ยากหรือต้องใช้ความพยายามอย่างมาก เกินกว่าที่กระทำเป็นประจำในการติดต่อแหล่งข่าว จากการสัมภาษณ์อดีตผู้สื่อข่าวประจำภูมิภาคเอเชียตะวัน

ออกเสียงได้ Mr.Daniel A. Robinson กล่าวว่า “...ควรพึงระลึกถึงความจริงไว้ด้วยว่าผู้สื่อข่าวถูกประเมินผลงานโดยบรรณาธิการที่ศูนย์ข่าวเอเชียและไอบีประเมินนั้นถูกตรวจสอบให้ความเห็นชอบอีกครั้งโดยหัวหน้าหน่วยงานข่าว...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) ในขณะที่ผู้สื่อข่าวหลักคนปัจจุบัน Mr.Gary P. Thomas กล่าวว่า “...ผมคิดว่ามีความเป็นอิสระในการทำข่าวประมาณ 90 กว่าเปอร์เซ็นต์...” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในเรื่องของปัจจัยจากตัวผู้ทำการสื่อสาร ซึ่งก็คือผู้สื่อข่าวพบว่าแทบไม่มีอิทธิพลในกระบวนการทำข่าวเท่าไรนัก ถ้ามีก็น้อยมากซึ่งมาจากประสบการณ์และความเป็นมืออาชีพของผู้สื่อข่าวแต่ละคน โดยที่มีอิทธิพลในกระบวนการทำข่าวในขั้นตอนการคัดเลือกข่าว เพราะในแต่ละวันมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย บางเหตุการณ์อาจจะมีคุณค่า ความสำคัญใกล้เคียงกัน การจะเลือกเหตุการณ์ใดมาเป็นข่าวที่มีคุณค่ามากที่สุดย่อมต้องอาศัยประสบการณ์และความเป็นมืออาชีพช่วยในการตัดสินใจ เพราะความเป็นมืออาชีพนั้นได้มาจากประสบการณ์ แต่อย่างไรก็ดีประสบการณ์ไม่ได้ทำให้ผู้สื่อข่าวเป็นมืออาชีพเสมอไป ซึ่งประสบการณ์และความเป็นมืออาชีพนี้อาจกล่าวได้ว่า มีอิทธิพลในทางตรงต่อกระบวนการทำข่าว เช่นเดียวกันกับบทบาทและจริยธรรมในวิชาชีพ แต่จากการวิเคราะห์กรอบที่กำหนดเป็นหลักในการทำงานของเสียงอเมริกันพบว่าทำให้การทำงานของผูปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวกัน

สำหรับปัจจัยทางด้านการศึกษาและบุคลิกภาพนั้นย่อมมีผลโดยตรงกันที่ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมต่อผู้สื่อข่าว แต่ปัจจัยข้อนี้ไม่มีอิทธิพลในการทำงานโดยตรง เพราะการทำงานของผู้ข่าวมีกรอบแนวทางกำหนดไว้ อีกทั้งยังถูกตรวจสอบในกระบวนการตัดสินใจคัดเลือกข่าวและต้นฉบับข่าวโดยบรรณาธิการซึ่งเป็นเรื่องของอำนาจการบริหารจัดการในองค์กร จากที่กล่าวมาสามารถแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยจากตัวผู้ทำการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวได้ดังแบบจำลองหน้าถัดไป

แผนภูมิที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้ทำการสื่อสารในกระบวนการทำข่าวของ
เสียดอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. ปัจจัยในระดับการปฏิบัติงานประจำวัน (Media Routines level)

คือปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวประจำวัน ซึ่งประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน คือ การวางแผนการเดินทางไปทำข่าวนอกพื้นที่ การมอบหมายงาน การคัดเลือกข่าว การรวบรวมข้อมูล การเขียนข่าว การตรวจสอบแก้ไขต้นฉบับข่าว การบันทึกเสียง และการส่งรายงานข่าวไปยังศูนย์ข่าวที่ฮ่องกง

2.1 งบประมาณ (Budget)

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่าการพิจารณางบประมาณเป็นขั้นตอนที่กระทำเพียงปีละ 1 - 3 ครั้ง โดยที่ผู้สื่อข่าวจะเป็นคนเสนอแผนการเดินทางไปยังหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าว สำหรับการเดินทางไปทำข่าวที่ทราบล่วงหน้าว่า จะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเมื่อไหร่และที่ไหน (Prescheduled events) ซึ่งมักจะเป็นการประชุมระดับภูมิภาค การเลือกตั้งระดับประเทศ การอนุมัติในการเดินทางเป็นเรื่องที่มีได้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจตามลำพังของหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าว (Assignment Chief) โดยต้องมีการประสานงานกับทางแผนกบริหาร (Administrative Office) ในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้นสิ่งที่มีอิทธิพลในการเดินทางไปทำข่าวนอกพื้นที่มากที่สุด คือเรื่องของงบประมาณ แต่ในบางครั้งถ้ามีเหตุการณ์ที่ไม่คาดหมายล่วงหน้ามาก่อน (Unscheduled events) เช่น สงคราม การปฏิวัติรัฐประหาร ผู้สื่อข่าวก็จะทำการขออนุมัติการเดินทางแบบกะทันหัน ซึ่งไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับการอนุมัติหรือไม่ เพราะถึงแม้เหตุการณ์นั้นจะมีความสำคัญมากเพียงใด แต่ถ้าไม่มีงบประมาณเหลือพอเพียงผู้สื่อข่าวก็ไม่ได้รับการอนุมัติการเดินทางฉุกเฉิน

2.2 ความเป็นมืออาชีพ (Professional or Expertise)

มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว รวมไปถึงการเขียนข่าวด้วย ความเป็นมืออาชีพหรือกล่าวให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นก็คือ เครื่องมือประจำตัวผู้สื่อข่าว ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคนตามประสบการณ์ที่สั่งสมมา อันเป็นสิ่งที่ช่วยในการตัดสินใจคัดเลือกเหตุการณ์และนำมารายงานข่าวถ่ายทอดไปสู่ผู้ฟัง คุณค่าความเป็นข่าวของเสียงอเมริกาส่วนใหญ่ต้องเป็นมุมมองที่กว้างในระดับนานาชาติ (Broader International Outlook) ซึ่งต่างจากการทำงานข่าวในระดับประเทศของสำนักข่าวทั่วไป ที่สามารถเล่นกับเหตุการณ์ได้ง่ายกว่า ดังนั้นผู้สื่อข่าวที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับองค์กรมานาน ย่อมเข้าใจดีว่า เหตุการณ์ประเภทใดคือข่าวหลัก (Major news) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข่าวหนัก (Hard news) ที่มีความเด่น มีความสำคัญ ในระดับนานาชาติ หรือถ้าในกรณีที่เหตุการณ์นั้นมีความสำคัญเพียงในระดับประเทศหรือระดับภูมิภาค ผู้สื่อข่าวก็ต้องพิจารณาได้ว่าสมควรจะคัดเลือกมารายงานหรือไม่ เมื่อถูกคัดเลือกแล้วจะได้รับการยอมรับจากบรรณาธิการดังที่กล่าวไว้ในกระบวนการทำข่าวว่า ผู้สื่อข่าวต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบเสมอในแต่ละวันว่าจะทำข่าวเรื่องใด การจะหยิบยกข่าวเขามารายงานเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะระดับของความน่าสนใจไม่ได้เป็นระดับนานาชาติหรือระดับภูมิภาค นอกจากนี้หลังจากที่ผู้สื่อข่าว

คัดเลือกเหตุการณ์แล้ว ในขั้นตอนของการเขียนข่าวนั้น เสียงอเมริกามีแนวทางไว้ว่าห้ามนำข่าวจากสำนักข่าวพาณิชย์ที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลมาดัดแปลง (Rewrite) ผู้สื่อข่าวต้องรู้และเข้าใจได้จากประสบการณ์ว่า การที่จะนำข้อมูลที่รวบรวมมาจากแหล่งข่าวที่ได้มาจากสำนักข่าวพาณิชย์ที่บอกรับเป็นสมาชิก และหรือจากแหล่งข่าวอื่นๆ มาประมวลและรายงานด้วยวิธีการเขียนข่าวให้เป็นของตนเองได้อย่างไร ดังที่หัวหน้าส่วนมอบหมายงานด้านข่าว Mrs.Sonja Pace James ได้กล่าวว่า "... We don't rewrite what they do, we are in the same business, we are competing but we can use that information from the agencies that we subscribe to and we follow up on that and do our own story. ..." นอกจากนี้การเขียนข่าวยังถูกกำหนดไว้ด้วยรูปแบบของเสียงอเมริกาเอง เนื่องจากมีปัจจัยในเรื่องของเวลาการออกอากาศ มาเป็นข้อจำกัดความยาวของเนื้อหา ดังนั้นการจะเขียนอย่างไร เพื่อให้ข่าวนั้นครบถ้วนสมบูรณ์ มีความถูกต้อง เทียบตรง แม่นยำ และมีความสมดุคลย์ ย่อมต้องอาศัยประสบการณ์อย่างแท้จริง

2.3 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Subjects to be covered)

มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวอย่างแน่นอน เพราะแต่ละเหตุการณ์ย่อมมีคุณค่าความเป็นข่าวที่แตกต่างกันออกไปตามประเภทของข่าว ผู้สื่อข่าวแต่ละคนรวมไปถึงบรรณาธิการมีเกณฑ์ในการเลือกข่าว (News judgement) ที่แตกต่างกัน ซึ่งก็คือความสามารถในการประเมินเหตุการณ์บนพื้นฐานของคุณค่าความเป็นข่าว แต่ทั้งนี้ข่าวที่เลือกมาต้องสอดคล้องกับลักษณะความต้องการโดยรวมขององค์กรด้วย โดยมีหลักกว้างๆ คือ

- เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญ (Prominence/Important)
- มีความน่าสนใจในระดับนานาชาติ (International interest)
- ส่งผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ฟัง ไม่ว่าจะจะเป็นความขัดแย้ง ความไม่ลงรอย (Conflict/Controversy) ความผิดปกติ (Unusual)
- มีความใกล้ชิดกับผู้ฟังของเหตุการณ์ (Proximity)
- มีความสดของเหตุการณ์ (Timeliness)

ซึ่งส่วนมากแล้วข่าวหน้าที่เสียงอเมริกาทำมักจะเป็นเหตุการณ์ที่เรียกว่า unscheduled เช่น สงคราม การสู้รบ การประท้วง การจับกุม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง พัฒนาการทางการเมือง ความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ ส่วนเหตุการณ์ที่เรียกว่า

prescheduled ก็ได้แก่ การแถลงข่าว การสัมมนา การเลือกตั้ง การประชุม สำหรับข่าวเบาหรือที่ถือว่าเป็น nonscheduled นานจะมีสักครั้ง เช่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

แต่ถ้าในกรณีที่วันใดไม่มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจหรือมีความสำคัญในระดับนานาชาติ ผู้สื่อข่าวก็ต้องมองหาเหตุการณ์อื่นที่มีความสำคัญรองลงมา คืออาจจะเป็นเหตุการณ์ในระดับประเทศที่มีความน่าสนใจต่อผู้คนในประเทศที่เกิดเหตุการณ์เท่านั้น เช่นความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในประเทศอินโดนีเซีย เป็นเรื่องเฉพาะในประเทศอย่างมาก แต่เหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อคนทั้งประเทศอินโดนีเซีย และก็มีมีความเกี่ยวพันต่อเนื่องในระดับภูมิภาคด้วย หรือแม้แต่ข่าวป็นดินน้ำในเทศกาลสงกรานต์ ในช่วงสองสามวันนั้นไม่ค่อยมีเหตุการณ์อะไรสำคัญเกิดขึ้นเป็นลักษณะที่เรียกกันในวงการว่า “Slow Day” แต่ผู้สื่อข่าวเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยในประเทศไทย น่าจะส่งผลต่อยอดขายป็นดินน้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ จึงได้รายงานข่าวเรื่องป็นดินน้ำในมุมมองที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ที่มีคุณค่าความเป็นข่าวนั้นนอกจากจะเป็นคุณค่าในตัวของมันเองแล้วยังถูกสร้างให้มีคุณค่าด้วยความเป็นมืออาชีพของผู้สื่อข่าวได้ด้วย

2.4 อำนาจการตัดสินใจ (Power in Decision making)

เสียงอเมริกาเป็นองค์กรระดับประเทศและเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำการกระจายเสียงระหว่างประเทศ ในการทำงานนั้นมีลำดับขั้นของการบังคับบัญชา โครงสร้างแต่ละส่วนมีความเกี่ยวพันกันหมด การทำงานย่อมต้องมีการประสานกันซึ่งย่อมส่งผลต่ออำนาจในการตัดสินใจในการทำงานของผู้สื่อข่าว แต่โดยทั่วไปผู้สื่อข่าวมีอิสระเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ในการตัดสินใจว่าจะทำข่าวเรื่องใด บรรณาธิการมักจะยอมรับและเคารพในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวของผู้สื่อข่าว ในขณะที่เดียวกันก็อาจมีคำแนะนำเพิ่มเติมถ้าเห็นว่ามีเหตุการณ์อื่นน่าสนใจมากกว่าหรือมีความน่าสนใจพอๆ กัน ซึ่งผู้สื่อข่าวเองก็ยอมรับและเคารพความคิดเห็นหรือคำแนะนำจากบรรณาธิการเช่นกัน แต่ในบางครั้งก็มีความต้องการเกิดขึ้นมาจากบรรณาธิการหรือจากหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าว โดยที่ความต้องการนั้นมักจะถูกบอกผ่านผู้สื่อข่าวในลักษณะของคำแนะนำ แต่คำแนะนำนั้นมักจะมีผลในทางปฏิบัติเช่นกัน เนื่องจากผลงานของผู้สื่อข่าวนั้นถูกประเมินโดยบรรณาธิการที่ศูนย์ข่าวและโดยหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าวโดยตรง เพราะฉะนั้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีไว้ด้วยการตอบสนองความต้องการของทั้งบรรณาธิการและหัวหน้าส่วนงานข่าวย่อมส่งผลดีต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน

2.5 คู่แข่ง (Competitive Environment)

ในความเป็นจริงไม่ได้มีผลโดยตรงต่อการคัดเลือกข่าว แต่ในบางครั้งผู้สื่อข่าวก็ไม่สามารถเลี่ยง เพราะถ้าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งถูกนำเสนอโดยสื่อมวลชนที่มีเครือข่ายครอบคลุมไปทั่วโลก เช่น สำนักข่าวเอพี สำนักข่าวรอยเตอร์ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่คู่แข่งโดยตรงเพราะไม่ใช่วิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ ผู้สื่อข่าวก็จำเป็นต้องเลือกเหตุการณ์นั้นมารายงานเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคนี้ ดังจะเห็นได้จากโทรสารสำเนาข่าวที่ถูกรายงานโดยสำนักข่าวพาณิชย์ต่าง ๆ ที่ถูกส่งมาจากทางสำนักงานใหญ่ โดยบรรณาธิการบ้าง หัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าวบ้าง หรือแม้แต่จากทางบรรณาธิการที่ศูนย์ข่าวเอเชียก็ดี พร้อมกับโน้ตสั้น ๆ ว่า “น่าสนใจ” “ตามเรื่องนี้ได้ไหม” “หาคำตอบให้ที” เป็นต้น โดยโทรสารที่ส่งมาอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น หรือเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่อง หรือเป็นการรายงานแบบเบื้องหลังก็ดี การส่งรายงานข่าวของสำนักข่าวอื่นมาทางโทรสารพร้อมด้วยข้อความสั้นๆ เช่นนั้น มีนัยอยู่ในตัวเองว่า ข่าวนี้ไม่ควรพลาด ต้องรายงานเช่นกัน ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็เกี่ยวข้องไปยังเรื่องของอำนาจการตัดสินใจและลำดับของการบังคับบัญชาในหน่วยงานที่เป็นของรัฐบาล ซึ่งก็คือระบบการทำงานแบบข้าราชการนั่นเอง

ในกรณีของวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น บีบีซี ในทางปฏิบัติอาจจะไม่มีนโยบายที่วางเป็นกรอบไว้ว่า เสียงอเมริกาต้องทำการแข่งขันกับวิทยุกระจายเสียงอื่นๆ ก็จริง เพราะเสียงอเมริกาไม่ได้ขายข่าวหรือแสวงหาผลกำไรจากการดำเนินงาน แต่ในแง่ของความรู้สึกนึกคิด ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ หัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าว หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่คนอื่นๆ ที่อยู่ในหน่วยงานข่าว ย่อมรู้สึกและตระหนักถึงความน่าเชื่อถือ (Credibility) ที่ได้รับจากผู้ฟัง เพราะการที่จะได้รับความน่าเชื่อนั้น ส่วนหนึ่งย่อมเป็นผลมาจากการรายงานข่าวที่เสนอออกไปแล้วผู้ฟังเห็นว่าเป็นรายงานข่าวที่มีคุณค่า มีความแม่นยำ ถูกต้อง มีความสมบูรณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ต้องผ่านกระบวนการทำข่าวมาทั้งสิ้น ดังนั้นวิทยุกระจายเสียงอื่นๆ จึงเป็นเสมือนคู่แข่งโดยนัยของความรู้สึกเพื่อให้ได้มาซึ่งความน่าเชื่อถือจากผู้ฟัง

2.6 ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลและเข้าถึงแหล่งข่าว (Ability to Information Gathering)

ปัจจัยประการนี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการกระบวนการทำข่าว ในขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ผู้สื่อข่าวได้คัดเลือกเหตุการณ์จากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิกหรือได้รับการมอบหมายให้ตามข่าวจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าวก็ดี ในแง่ของเหตุการณ์ที่ผู้สื่อข่าวคัดเลือกเองนั้น มักไม่ค่อยประสบกับปัญหาในการรวบรวมข้อมูล เพราะโดยทั่วไปก่อนที่ผู้สื่อข่าวจะรายงานหรือเสนอเหตุการณ์ที่จะคัดเลือกต่อบรรณาธิการนั้น ผู้สื่อข่าวจะรอให้เหตุการณ์ที่น่าสนใจมีพัฒนาการก่อนจนแน่ใจแล้วว่ามีข้อมูลพอเพียงหรือสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข่าวอื่นๆ ได้ แต่ก็มีอยู่บ้างที่ว่าเหตุการณ์ที่คัดเลือกไว้ไม่มีพัฒนาการเพียงพอที่จะนำเสนอเป็นข่าวได้ ผู้สื่อข่าวก็จะแจ้งให้บรรณาธิการทราบว่ายกเลิกแผนการที่วางไว้ แต่ในกรณีที่เป็นความต้องการจากบรรณาธิการหรือจากทางสำนักงานใหญ่ ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากเพราะผู้สื่อข่าวไม่มีทางเลือก จำเป็นต้องรายงานข่าวเรื่องนั้น ซึ่งถ้าการรวบรวมข้อมูลทำได้ไม่เพียงพอก็จะส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของเนื้อหาอย่างแน่นอน เช่นข่าวการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ของประเทศอินเดียนเดียเมื่อเดือนพฤษภาคม ปีพ.ศ.2541 เป็นข่าวที่มีคุณค่าความเป็นข่าวสูง ถึงแม้ว่าประเทศอินเดียนเดียจะไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักข่าวเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ส่วนมอบหมายงานข่าวในกรุงวอชิงตันต้องการให้ทุกสำนักงาน ทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับปฏิริยาโต้ตอบที่เกิดขึ้นจากนานาประเทศ ผู้สื่อข่าวเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้พยายามติดต่อสัมภาษณ์รัฐมนตรีต่างประเทศของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ แต่ปรากฏว่า การนัดสัมภาษณ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลียไม่เป็นไปตามที่คาดหมายไว้คือ ไม่ได้สัมภาษณ์ก่อนกำหนดเวลา (deadline) ส่งรายงานข่าว (ระหว่างเวลา 17-19 น.) ทำให้ต้องอาศัยข้อมูลจากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิกอย่างเฉียว กรณีเช่นนี้ก็ทำให้ข่าวชิ้นนั้นมีความสมบูรณ์ลดลง คือไม่มีเสียงจากการสัมภาษณ์ที่เป็น "แหล่งข่าว" (newsmaker)

แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นต้นฉบับข่าวต้องผ่านการตรวจสอบจากบรรณาธิการก่อนเสมอ ถ้าบรรณาธิการเห็นว่าขาดความสมบูรณ์ของเนื้อหา ก็มีสิทธิที่จะไม่ปล่อยให้รายงานข่าวชิ้นนั้นออกไปจากศูนย์ข่าวก็ได้ บางครั้งไม่สามารถหาแหล่งข่าวเพื่อยืนยันในสิ่งที่เกิดขึ้น หรือไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ข่าวมีรายละเอียดมากขึ้นและมีความสมดุลย์ในระดับที่น่าพึงพอใจได้ ซึ่งบางครั้งเป็นการยากที่จะหาใครซักคนที่อยู่ในเหตุการณ์เพื่อ

ให้รายละเอียดอย่างสมบูรณ์ หรือการที่ผู้สื่อข่าวไม่สามารถเดินทางไปรวบรวมข่าวด้วยตนเองเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา แต่สิ่งที่ดีที่สุดในการรวบรวมข้อมูลคือการได้มาซึ่งแหล่งข่าวแรกเลย (Primary source) จะเห็นได้ว่าแหล่งนี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น ซึ่งสรุปได้ว่าความสามารถในการรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้เป็นไปตามกฎในการรายงานข่าวของเสียงอเมริกาคือ Two sources rule คือปัญหาสำคัญที่สุด

3. ปัจจัยในระดับองค์กร (Organization level)

การทำงานขององค์กรแต่ละแห่งนั้น นโยบายขององค์กรจะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายการทำงาน, กระบวนการทำงาน รวมทั้งเป็นตัวควบคุมคุณภาพของการทำงานในแต่ละองค์กรด้วย การศึกษาถึงลักษณะขององค์กรจึงสามารถทำให้เราสามารถเข้าใจถึงองค์กรแต่ละแห่งได้เป็นอย่างดี ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ถึงลักษณะของการจัดแบ่งโครงสร้างของเสียงอเมริกา ว่ามีฐานะเป็นองค์กรกระจายเสียงระหว่างประเทศ ที่สังกัดอยู่กับรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเท่ากับว่ามีลักษณะเป็นองค์กรสื่อของรัฐนั่นเอง จึงอาจมีการมองว่าโดยโครงสร้างที่เป็นระบบราชการนั้น ไม่น่าจะเอื้ออำนวยต่อกระบวนการทำงาน และส่งผลให้การทำงานของเสียงอเมริกาแตกต่างจากการทำงานขององค์กรกระจายเสียงระหว่างประเทศอื่นๆ แต่หน่วยงานข่าวได้ถูกแยกออกมาเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระ อันจะทำให้คงไว้ในสิ่งที่เรียกว่า Journalistic Autonomy (Pamela J. Shoemaker, Stephen D. Reese, 1996)

จากการศึกษาถึงปัจจัยข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้แบ่งรายละเอียดของลักษณะองค์กรเพื่ออธิบายให้เห็นภาพที่ชัดเจนและอิทธิพลที่ส่งผลต่อกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกา ดังนี้

3.1 ธรรมชาติของความเป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ

จากการที่เสียงอเมริกาถือเป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่มีลักษณะเฉพาะของการทำงาน ซึ่งจากผลของการศึกษาสามารถแบ่งลักษณะธรรมชาติขององค์กรได้ ดังนี้

- จากการที่เป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ ที่ต้องการเข้าถึงผู้รับสารที่มีอยู่ทั่วทุกมุมโลก ดังนั้นจึงทำการกระจายเสียงในระบบวิทยุคลื่นสั้น ที่แม้ว่าอาจจะด้อย

ประสิทธิภาพในแง่ของความชัดเจนไปบ้างเมื่อเปรียบเทียบกับวิทยุกระจายเสียงในระบบอื่นๆ แต่ก็สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังได้เป็นจำนวนมากทั่วโลกโดยไม่จำเป็นต้องไปตั้งสถานีถ่ายทอดสัญญาณในทุกๆ ประเทศ นอกจากนี้ด้วยลักษณะธรรมชาติของสื่อวิทยุที่ผู้ผลิตจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับเสียง ไม่ว่าจะเสียงของผู้สื่อข่าวโดยที่ถึงแม้ว่าผู้สื่อข่าวคนหนึ่งๆ อาจจะเขียนข่าวได้ดี แต่อ่านข่าวได้ไม่ดีก็ไม่ได้รับการคัดเลือก หรือแม้แต่เสียงของแหล่งข่าวที่นำมาประกอบในการรายงานข่าวก็ดี ผู้สื่อข่าวต้องทำการบันทึกเสียงของแหล่งข่าวให้ได้ชัดเจน ให้มีเสียงรบกวนรอบข้างน้อยที่สุด หรือแม้แต่เวลาสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การปรับแต่งระดับเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ให้ได้เหมาะสมเป็นเรื่องที่มองข้ามไปไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกาจึงต้องให้ความสำคัญในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล การบันทึกเสียงและการส่งรายงานข่าวเพื่อเผยแพร่ออกอากาศ ที่ต้องบรรลุเป้าหมายทั้งในแง่ของความแม่นยำ เทียบตรงและความครอบคลุมง่ายต่อการเข้าใจในข่าวที่นำเสนอ จะเห็นได้ว่าธรรมชาติของสื่อเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าว

- และจากการที่เป็นสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศที่มีการกระจายเสียงไปทั่วโลกนี้เอง จึงต้องให้ความสำคัญกับ “ภาษา” ที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าว เพราะแม้ว่าภาษาอังกฤษซึ่งถือเป็นภาษาสากลจะเป็นภาษาหลักที่ใช้ในการกระจายเสียงก็ตาม แต่ก็จะต้องคำนึงถึงบางภูมิภาคที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักด้วย ดังนั้นเสียงอเมริกาจึงมุ่งเน้นการใช้ภาษาอังกฤษที่สามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างชัดเจน และง่ายต่อการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนทุกภูมิภาค
- เสียงอเมริกานั้นเป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ ที่มีเครือข่ายของสำนักงานข่าวอยู่ทั่วโลก เพื่อที่จะสามารถเก็บรวบรวมข่าวสารและนำเสนอไปยังผู้ฟังได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและการขยายตัวของสื่อมวลชน ทำให้ผู้สื่อข่าวที่นั่งทำงานอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็สามารถทราบได้ว่า กำลังเกิดอะไรขึ้นตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก และสามารถรายงานข่าวได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้สื่อข่าวที่ประจำอยู่ในพื้นที่ แต่ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่าผู้สื่อข่าวที่ประจำอยู่ตามสำนักงานข่าวแต่ละแห่งรวมไปถึงบรรณาธิการประจำศูนย์ข่าว ย่อมมีความเข้าใจในที่มาที่ไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าเพราะมีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ ทั้งในแง่ของพัฒนาการและมุมมองของเหตุการณ์ การนำเสนอข่าวตามนโยบายจึงมีความหลากหลาย และเน้นการนำเสนอข่าวที่ส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อคนหมู่มาก ในระดับนานาชาติมากกว่าเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคนบางกลุ่มเท่านั้น แต่

ก็มีได้หมายความว่าเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อในระดับท้องถิ่นจะไม่ถูกรายงาน ดังที่ยกตัวอย่างให้เห็นได้ก็คือ กรณีการติดตามความเคลื่อนไหวของนายพอล พต อติคผู้นำชาวเขมรแดงที่เสียชีวิตไปแล้ว ที่ถือเป็นอาชญากรรมสงครามของประเทศกัมพูชานั้น (ตามการกล่าวหาของนักการทูตและสื่อมวลชนตะวันตก) เสี่ยงอเมริกาก็ได้ติดตามข่าวอย่างใกล้ชิดแม้ว่าจะเป็นเพียงเรื่องราวของคนแก่ๆ คนหนึ่ง (ณ.ปีพ.ศ.2541) ที่ไม่มีความแน่นอนว่าเป็นอยู่อย่างอะไรที่ไหนและทำอะไรในประเทศกัมพูชาเท่านั้น หรือแม้แต่เหตุการณ์ความวุ่นวายเรียกร้องการปกครองตนเองในเกาะติมอร์ตะวันออก ภายใต้การปกครองของอินโดนีเซีย ก็เป็นเหตุการณ์ที่สื่อมวลชนตะวันตกรวมทั้งเสี่ยงอเมริกาให้ความสนใจ เนื่องจากลักษณะของชาติอเมริกันนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องของสิทธิมนุษยชน มองประเด็นสิทธิมนุษยชนในลักษณะของปัจเจก อันแตกต่างจากการมองของโลกตะวันออกที่มองในภาพรวมระดับสังคม ประเด็นตัวอย่างเหล่านี้จึงกลายเป็นหัวข้อที่ผู้สื่อข่าวติดตาม นำเสนอความเคลื่อนไหว เพื่อให้โลกรับรู้และต่อยังงานอาจจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนในโลกตะวันออกได้ เป็นต้น

3.2 นโยบายขององค์กร

นโยบายถือเป็นกรอบที่กำหนดกระบวนการทำงานของแต่ละองค์กร และถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อกระบวนการทำงานขององค์กรนั้นๆ สำหรับเสี่ยงอเมริกาที่มีลักษณะเป็นองค์กรสื่อของรัฐนั้นมีการกำหนดกรอบการทำงาน ที่เป็นไปในแนวทางของระบบราชการ (Bureaucracy) คือตัวระบบอาจจะดีแต่มื่อนำมาปฏิบัติแล้วไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างที่ควรจะเป็น สำหรับในหัวข้อนี้มุ่งอธิบายผลการศึกษาเพื่อให้เห็นว่า ระบบการทำงานขององค์กรข่าวที่เป็นของรัฐมีผลต่อกระบวนการทำงานอย่างไร ทั้งนี้ได้แบ่งนโยบายขององค์กรออกเป็น 3 ประการดังนี้

- นโยบายทางด้านการบริหารและจัดการองค์กร

ผู้วิจัยพบว่ามีทั้งที่เป็นอุปสรรคและไม่มีผลเป็นอุปสรรค หรือทำให้กระบวนการทำข่าวไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการจัดแบ่งโครงสร้างขององค์กร โดยเฉพาะหน่วยงานข่าว (News Division) นั้น กลับไม่ได้เป็นไปในลักษณะของระบบราชการที่มีความล่าช้าของระบบเป็นอุปสรรค แต่จะเป็นการวางโครงสร้างที่เหมาะสมเพื่อให้เป้าหมายหลักขององค์กรคือ การนำเสนอข่าวไปทั่วโลกนั้นเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ยกตัวอย่าง เช่น การอนุมัติงบประมาณในการเดินทางเพื่อไปทำข่าวต่างประเทศนั้นก็สามารดำเนินการได้อย่างสะดวกเพียงแจ้งความประสงค์ไปยังหัวหน้าส่วนมอบหมาย

งาน (Assignment Chief) ผ่านทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของเสี่ยอเมริกา (SNAP System) และหากเห็นสมควร (ทั้งในแง่ของควมมีคุณค่าของเหตุการณ์และงบประมาณเพียงพอ) ผู้สื่อข่าวก็สามารถที่จะเดินทางไปทำข่าวได้ทันที นอกจากนี้ในระดับโครงสร้างขององค์กรที่เหนือขึ้นไปกว่าเสี่ยอเมริกาซึ่งก็คือ IBB นั้นมีคณะกรรมการกระจายเสียงที่เรียกว่า Broadcasting Board of Governor (BBG) คอยทำหน้าที่เสมือนกับเป็นกำแพงป้องกันไฟ (Fire Wall) ที่ป้องกันการแทรกแซงการทำงานให้กับสื่อกระจายเสียงของรัฐเช่นเสี่ยอเมริกา ในกรณีที่จะมีการแทรกแซงการทำงานจากหน่วยงานของรัฐบาลอเมริกันอื่น ๆ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ

สำหรับปัญหาในการจัดการที่พบได้ในองค์กรที่เป็นของรัฐ ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัญหาอยู่บ้าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการเบิกจ่ายเงินการเดินทางปัญหาการจัดส่งอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำข่าวซึ่งค่อนข้างจะล่าช้า เป็นต้น อย่างเช่น เมื่อผู้สื่อข่าวเดินทางไปทำข่าวที่ประเทศอื่นๆ นอกประเทศที่สำนักงานข่าวตั้งอยู่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำข่าวทั้งหมดจะจ่ายผ่านบัตรเครดิตที่องค์กรเป็นผู้จัดหาให้ ภายใต้บัญชีย่อยขององค์กร หลังจกการเดินทาง ผู้สื่อข่าวจะทำเบิกไปยังฝ่ายการเงินที่สำนักงานใหญ่ ในบางครั้งของการเดินทางจะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก และมีการเดินทางติดๆ กัน ทำให้วงเงินในบัตรเครดิตหมด ในขณะที่การเงินไม่สามารถทำจ่ายให้กับบริษัทเจ้าของบัตรเครดิตได้ทัน จึงเป็นเหตุให้บางครั้งของการเดินทาง ผู้สื่อข่าวต้องใช้บัตรเครดิตส่วนตัว ทำให้ผู้สื่อข่าวเองก็ไม่แน่ใจได้ว่าหากใช้บัตรเครดิตส่วนตัวแล้ว ฝ่ายการเงินจะทำจ่ายให้ทันกำหนดการชำระคืน ธนาคารหรือเปล่า ซึ่งสิ่งนี้ได้ก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการเดินทางไปทำข่าวได้เหมือนกัน ดังที่ผู้สื่อข่าว Gary Thomas กล่าวว่า “...เสี่ยอเมริกาเป็นองค์กรของรัฐที่พยายามทำตัวเป็นองค์กรข่าวในขณะเดียวกันเสี่ยอเมริกาก็คือองค์กรข่าวที่ต้องทำตัวเป็นองค์กรของรัฐ ... ผู้คนที่อยู่ในฝ่ายบริหารมักจะไม่เข้าใจการทำงานของผู้สื่อข่าว...” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) นอกจากนี้ความต้องการของผู้สื่อข่าวที่ประจำอยู่ตามสำนักงานข่าวบางครั้งได้รับการตอบสนองช้าโดยเฉพาะในเรื่องของการจัดส่งอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำข่าว เนื่องด้วยเหตุที่ว่าหน่วยงานข่าว (News division) เองนั้นต้องผ่านคำร้องขออุปกรณ์ที่จำเป็นไปยังอีกหน่วยงาน และการที่ผู้สื่อข่าวจะแก้ไขปัญหาด้วยการจัดซื้อหรือจัดหาอุปกรณ์เองในประเทศที่ประจำอยู่ก็ไม่ สามารถทำได้โดยทันที ต้องแจ้งให้ทางฝ่ายบริหารรู้ก่อน ซึ่งก็มักจะได้คำตอบกลับมาว่าให้รอ เพราะว่ามีอุปกรณ์นั้นๆ อยู่แล้ว ผู้สื่อข่าว Gary Thomas กล่าวว่า “...เห็นได้ว่าเราได้พยายามมากแค่ไหนกว่าจะได้มาซึ่งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์แลปทอป พวกที่นั่งอยู่ที่นั่นทำตัวเป็นอุปสรรคในบางครั้ง...” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) ทางด้านผู้สื่อข่าวหลักที่เคย

ประจำอยู่ ณ.สำนักงานข่าวภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็กล่าวเช่นกันว่า “... บ่อยครั้งที่สำนักงานใหญ่ทำตัวเป็นอุปสรรคการทำงานในภาคสนาม (โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม) ด้วยการไม่ส่งอุปกรณ์ที่จำเป็นมาให้หรือขาดข้อมูลที่เป็นเงื่อนไขในการทำงานภาคสนามของพวกเรา...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) หรือแม้แต่หัวหน้าส่วนมอบหมายงานเองก็กล่าวไว้ว่า “...ความล่าช้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเป็นราชการบ่อยครั้งก็ทำให้เราไม่สามารถทำอะไรได้รวดเร็วดังที่ใจอยากจะเป็น...” (สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2540) อีกประเด็นที่น่าสนใจในการบริหารบุคคลของหน่วยงานข่าวของเสียงอเมริกา ก็คือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน อันเนื่องมาจากการตัดทอนงบประมาณลง ทำให้คนหนุ่มไฟแรงท้อแท้และไม่เห็นโอกาสที่จะได้รับเงินเดือนขึ้นหรือก้าวหน้าไปยังตำแหน่งสูงๆ เพราะตำแหน่งในหน่วยงานข่าวที่เห็นได้ชัดเจนก็มี เจ้าหน้าที่เขียนข่าว (Writer) ผู้ดำเนินรายการ (Program host) ผู้เชี่ยวชาญด้านรายการข่าว (News Anchor) บรรณาธิการ (Editor) ผู้สื่อข่าวหลัก (Correspondent) และหัวหน้าส่วนงาน โดยที่การเลื่อนตำแหน่งมักจะยึดตามอาวุโส เมื่องบประมาณตัดทอนลงในขณะที่คนรุ่นเก่าก็ยังคงมีอยู่ โอกาสก็ลดน้อยลง จึงทำให้มีหลายคนลาออกไป หรือแม้คนรุ่นเก่าเอง ก็อาสาเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ทำให้คนที่เหลืออยู่มีทั้งรุ่นใหม่แต่ขาดประสบการณ์ และรุ่นเก่าที่รอวันเกษียณอายุราชการ ทำให้ส่งผลถึงภาพรวมการทำงานด้านข่าวได้ไม่มากนักน้อย Sonja Pace กล่าวว่า “...โดยโครงสร้างของหน่วยงานข่าวแล้วมีประสิทธิภาพ แต่เรากำลังเผชิญกับปัญหางบประมาณที่ถูกตัดทอนลง ในขณะที่มีบุคลากรน้อยลง...” (สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2540) Gary Thomas ผู้สื่อข่าวหลักบอกว่า “...โครงสร้างของหน่วยงานข่าวไม่มีประสิทธิภาพ เพราะผู้คนที่นั่นไม่สนใจในงานด้านข่าวประจำวันอย่างจริงจัง มัวแต่่วนววยอยู่กับการติดต่อประสานงานกับผู้บริหารระดับสูง...” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) ทางด้าน Dan Robinson .แสดงทัศนคติในประการนี้ว่า “...ในระยะปีสองปีที่ผ่านมาเสียงอเมริกามีปัญหาเรื่องจำนวนบุคลากรน้อยลงและโอกาสในการได้รับการเลื่อนขั้นก็มีอยู่อย่างจำกัดกับผู้ที่ทำงานในห้องข่าว คนหนุ่มๆ ออกไป เพราะไม่เห็นโอกาสที่จะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นหรือได้เป็นผู้สื่อข่าวหลัก ผลที่ตามมาก็คือ การให้คนที่ชำนาญมีความรู้ในโต๊ะข่าวภูมิภาคหนึ่งไปปรับหน้าที่ในอีกโต๊ะข่าว...” นอกจากนี้ยังกล่าวด้วยว่า “...เสียงอเมริกายังไม่มีระบบที่รองรับการทำงานของผู้สื่อข่าวหลักเมื่อหมดวาระประจำในต่างประเทศและต้องกลับเข้าไปประจำที่ห้องข่าวสำนักงานใหญ่ แต่กลับไม่มีตำแหน่งรองรับที่ชัดเจน...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541)

- นโยบายและเป้าหมายทางด้านงานข่าว

สำหรับข้อนี้จากผลการศึกษาพบว่า แม้เสียงอเมริกาจะเป็นองค์กรสื่อที่สังกัดอยู่กับหน่วยของรัฐบาลอเมริกันก็ตาม แต่บทบาทและเป้าหมายหลักของเสียงอเมริกานั้นมิได้มุ่งไปที่การโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองดังเช่นที่เริ่มต้นก่อตั้งองค์กรขึ้นมาในสมัยสงครามโลก จนทำให้มีภาพลักษณ์ที่เป็น “กระบอกเสียง” ของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Government Mouthpiece หรือเรียกอีกอย่างได้ว่า Public Diplomacy) โดยปัจจุบันเป้าหมายหลักของเสียงอเมริกาก็คือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร, ผ่านทางรายงานข่าว และรายการต่างๆ ดังสโลแกนที่ประกาศในรายการข่าวต้นชั่วโมงที่แสดงถึงเป้าหมายดังกล่าวว่า “World Wide Sources of News and Information” นั่นคือ มุ่งที่จะนำเสนอข่าวสารและข้อมูลที่หลากหลายจากทั่วทุกมุมโลกไปยังผู้ฟังทั่วโลก ภายใต้ธรรมเนียมที่กำกับการทำงานข่าวไว้ว่า “เสียงอเมริกาจะรายงานข่าวที่น่าเชื่อถือได้ อย่างสม่ำเสมอและมีอิทธิพลต่อผู้ฟังข่าวของเสียงอเมริกาจะต้องมีความแม่นยำ ความเที่ยงตรงด้วยการไม่นำเอาความคิดเห็นส่วนตัวเข้ามาปน และครอบคลุมเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระที่เข้าใจง่าย” ทำให้การตอบสนองต่อแรงกดดันจากทางด้านนโยบายการเมืองระหว่างประเทศโดยตรง ไม่สามารถกระทำได้ดังตัวอย่างเช่น ในครั้งที่กระทรวงต่างประเทศสหรัฐทราบว่าเสียงอเมริกาได้สัมภาษณ์หนึ่งในผู้นำเรียกร้องประชาธิปไตยของจีน จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่มาเจรจาห้ามการออกอากาศเทปการสัมภาษณ์นั้น แต่ทางเสียงอเมริกาโดย BBC ได้โต้แย้งไปว่ากระทรวงต่างประเทศไม่มีสิทธิมาก้าวก้าการทำงานของเสียงอเมริกาซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่ทำงานอย่างเป็นเอกเทศ ทั้งนี้การนำเสนอข่าวของเสียงอเมริกา มักจะมุ่งเน้นความเคลื่อนไหวอันอาจจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมของภูมิภาคหรือโดยรวมของสังคม หรือบางครั้งก็จะนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นภายในสังคมหนึ่งของบางประเทศเท่านั้น ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อวงกว้างต่อไปหรือเกี่ยวพันไปสู่เรื่องอื่นๆ ที่มีความสำคัญ เสียงอเมริกาก็จะถือว่าเหตุการณ์นั้นมีคุณค่าของความเป็นข่าวที่จะต้องมีการนำเสนอสู่การรับรู้ของประชาชน

นอกจากนี้แม้ว่ากองบรรณาธิการจะค่อนข้างให้อิสระกับผู้สื่อข่าวในการคัดเลือกประเด็นข่าว แต่ก็ต้องผ่านความเห็นชอบจากบรรณาธิการด้วย และในบางโอกาสหากหน่วยงานข่าวที่สำนักงานใหญ่ของเสียงอเมริกา ต้องการที่จะนำเสนอข่าวในประเด็นที่สอดคล้องกันทั่วโลก เช่น ประเด็นเรื่องสิทธิสตรีหรือสิทธิเด็ก หรือแม้แต่ในเหตุการณ์อัฒนาของประธานาธิบดีสหรัฐ (บิล คลินตัน) ทางส่วนมอบหมายงานข่าวเอง ก็ให้ความสนใจต่อปฏิกริยาในเรื่องดังกล่าว ก็ได้สั่งให้ทุกสำนักงานข่าวทำรายงานข่าวเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย โดยที่ผู้สื่อข่าวแทบจะไม่มีโอกาสโต้แย้ง เพราะถือเป็นนโยบายระดับบนขององค์กร ดังที่ผู้สื่อข่าว Mr. Gary Thomas ได้กล่าวว่า “ถ้ามันเป็นเหตุการณ์ใหญ่ระดับนานาชาติ เป็นบางสิ่ง

ที่จะมีผลกระทบต่อทั่วโลก บางสิ่งที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาจากทั่วโลก เช่น เรื่องอื้อฉาวของประธานาธิบดีคลินตัน การส่งมอบคืนเกาะฮ่องกง การล่มสลายของอดีตสหภาพโซเวียต” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541)

- นโยบายด้านบุคคลากร

ถึงแม้ว่านโยบายและเป้าหมายทางด้านงานข่าวของเสียงอเมริกา จะค่อนข้างชัดเจนและส่งเสริมต่อกระบวนการทำงานข่าวก็ตาม แต่เรื่องของจำนวนบุคลากรที่ทำงานข่าวในสำนักงานข่าวที่ประจำอยู่ในประเทศต่างๆ ถือเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้จากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีขอบเขตการทำข่าวครอบคลุมถึง 12 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่ามีจำนวนผู้สื่อข่าวหลัก (Correspondent) เพียงคนเดียวซึ่งไม่เพียงพอต่อการรายงานข่าวให้ได้ครอบคลุมทุกเหตุการณ์ โดยเฉพาะในวันที่มีเหตุการณ์ที่มีคุณค่าของความเป็นข่าวในระดับโลกหรือภูมิภาคเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน จึงทำให้บางครั้งไม่สามารถที่จะนำเสนอข่าวได้อย่างครอบคลุม และโดยเฉพาะในเวลาผู้สื่อข่าวหลักต้องเดินทางไปทำข่าวยังต่างประเทศในวาระที่มีเหตุการณ์สำคัญๆ เช่นการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน ซึ่งผู้สื่อข่าวหลักก็ต้องโฟกัสอยู่แต่เรื่องนั้นเพียงอย่างเดียว หากมีเหตุการณ์อื่นๆ เกิดขึ้น และไม่สามารถติดต่อผู้สื่อข่าวอิสระได้ หรือผู้สื่อข่าวอิสระไม่อยู่ ถึงแม้ว่าจะมีผู้สื่อข่าวอิสระ (Stringer) ประจำอยู่ตามประเทศต่างๆ ด้วยก็ตาม แต่เพราะว่าเสียงอเมริกาจะไม่สามารถควบคุมการทำงานของผู้สื่อข่าวอิสระได้อย่างใกล้ชิดและผู้สื่อข่าวอิสระเหล่านั้นก็ไม่ได้ทำข่าวให้กับเสียงอเมริกาเพียงแห่งเดียว ก็จะทำให้เสียงอเมริกาพลาดการรายงานข่าวเรื่องนั้นไป Mr.Gary Thomas ได้กล่าวว่า “ปัญหาอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นคือเสียงอเมริกาไม่สามารถพึ่งพาผู้สื่อข่าวอิสระได้เสมอไป ควรจะต้องมีผู้สื่อข่าวหลักอีก 1 คนเป็นอย่างน้อย ประจำอยู่ที่นี้และกับทุกๆ สำนักงานข่าวด้วย ผู้สื่อข่าวหลักคนที่สองจะมีส่วนช่วยได้ใน 2 เรื่องคือ จะทำให้ผู้สื่อข่าวหลักคนแรกเดินทางได้บ่อยขึ้นและคอยรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในสำนักงานแทน” (สัมภาษณ์ , 15 เมษายน 2541)

นอกจากนี้ในประเด็นผู้สื่อข่าวอิสระ ทางสำนักงานใหญ่ของเสียงอเมริกาเองก็มีนโยบายในการสร้างโครงข่ายของผู้สื่อข่าวอิสระ (Stringer's Network) เพื่อลดจุดบอดของปัญหาการทำข่าว เพื่อให้ได้ข่าวที่ครอบคลุมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยที่ได้เริ่มการสรรหาคณะกรตั้งแต่สมัยที่ผู้สื่อข่าวหลักคือ Mr.Daniel Robinson ประจำอยู่ณ.สำนักงานข่าวกรุงเทพ (ก่อนที่จะมีการก่อตั้งศูนย์ข่าวเอเชียที่ฮ่องกง) แต่ปัญหาที่ประสบตามมา

ของโครงข่ายผู้สื่อข่าวอิสระก็คือ การอยู่ไม่ทนของผู้สื่อข่าวอิสระ ด้วยเหตุผลสองสามประการคือ

- อัตราค่าจ้าง ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือนแต่ขึ้นอยู่กับจำนวนชิ้นข่าวที่ได้ทำ และอัตราค่าจ้างต่อชิ้นก็เพียงแค่ 75 เหรียญสหรัฐสำหรับข่าวยาว (Long CR), 60 เหรียญสหรัฐสำหรับข่าวสั้น (Short CR) และ 150 เหรียญสหรัฐสำหรับข่าวเบื้องหลัง (Background Report) ซึ่งนับว่าเป็นอัตราที่ไม่สูงเลย
- นอกจากเรื่องของอัตราค่าจ้างแล้ว เสียงอเมริกาก็มีได้อำนวยความสะดวกในเรื่องของอุปกรณ์ในการทำข่าวด้วย ไม่ว่าจะเป็นไมโครโฟน เทปบันทึกเสียง ซึ่งทำให้ผู้สื่อข่าวหลักประจำกรุงเทพต้องละเมียดระเบียบ ด้วยการให้ผู้สื่อข่าวอิสระขิมอุปกรณ์ที่จำเป็นไปได้ เพราะโดยส่วนมากผู้สื่อข่าวอิสระมักจะเป็นนักข่าวที่ทำงานกับสื่อประเภทโทรพิมพ์ (Wire Service) และมักไม่ค่อยต้องใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสื่อวิทยุ
- ส่วนอีกประเด็นที่น่าสนใจในการสร้างโครงข่ายผู้สื่อข่าวอิสระก็คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข่าวไปยังสำนักงานใหญ่ ได้แก่ค่าโทรศัพท์ทางไกล ผู้สื่อข่าวอิสระไม่สามารถเบิกคืนได้ เพราะทางเสียงอเมริกาถือว่าในค่าจ้างที่จ่ายให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว และโดยส่วนมากผู้สื่อข่าวอิสระ มักได้รับการมอบหมายให้ทำข่าวในรูปแบบข่าวยาวเสียส่วนใหญ่ นานๆ ครั้งถึงจะได้รับมอบหมายให้เขียนข่าวแบบเบื่องลิก (แต่ในทางปฏิบัติทางเสียงอเมริกาที่กรุงเทพ ได้อนุญาตให้เบิกคืนได้แต่ต้องสำรองจ่ายไปก่อน) โดยเป็นมูลค่าค่อนข้างสูง เพราะอัตราค่าโทรศัพท์ทางไกลในภูมิภาคนี้ยังคงสูงอยู่ ไม่ว่าจะเป็สนสหภาพมา เวียดนาม กัมพูชา, Mr.Daniel Robinson ได้ให้ความเห็นไว้ว่า "...ผู้สื่อข่าวอิสระต้องการได้รับการสนับสนุน ทั้งในเรื่องของอุปกรณ์การทำข่าวและได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอ อัตรา 75 เหรียญสหรัฐต่อชิ้นงานเป็นเรื่องที่แย่มาก) ด้วยเหตุนี้ทำให้โครงข่ายของผู้สื่อข่าวอิสระไม่ดี..." (สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2541)

ด้วยเหตุปัจจัยในเรื่องของอัตราค่าจ้าง การอำนวยความสะดวกในอุปกรณ์ทำข่าว และค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะค่าโทรศัพท์ทางไกล ดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเหตุให้การพัฒนาโครงข่ายผู้สื่อข่าวอิสระจึงทำได้ไม่เต็มที่ ต่อมาหลังจากที่มีการจัดตั้งศูนย์ข่าวเอเชียที่ย่องง จึงทำการโอนผู้สื่อข่าวอิสระทั้งหมดไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของที่ศูนย์ข่าวเอเชีย ซึ่งต่อมาก็ได้อนุโลมให้ผู้สื่อข่าวอิสระเบิกค่าโทรศัพท์ทางไกลได้สำหรับการส่งรายงานข่าว ทำให้โครงข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้นในปัจจุบัน ส่วนเรื่องอัตราค่าจ้างยังคงเท่าเดิม ผู้สื่อข่าวหลักคนปัจจุบัน Mr.Gary Thomas ได้ยอมรับว่าปัจจุบันเรามีโครงข่ายของผู้สื่อข่าวอิสระที่เข้มแข็ง และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีโครงข่ายนี้ (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541)

ปัญหาที่สำคัญอีกประการในเรื่องของนโยบายด้านข่าวของเสียอเมริกา ก็คือประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ดังนั้นการที่มีผู้สื่อข่าวหลักที่เป็นชาวต่างประเทศและต้องทำงานเพื่อให้ครอบคลุมทุกประเด็นจึงอาจทำให้งานที่ออกมาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรได้ เนื่องจากติดขัดหรือมีปัญหาในการสื่อสารรวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์และการเข้าถึงกับแหล่งข่าวด้วย เพราะบางครั้งแหล่งข่าวอาจจะไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ หรือไม่ชอบที่จะให้ข่าวกับผู้สื่อข่าวต่างประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าสำนักข่าวต่างประเทศเชิงพาณิชย์แทบทุกแห่งจะมีผู้สื่อข่าวที่เป็นคนไทยอยู่ด้วยอย่างน้อย 1 คน ดังนั้นประเด็นเรื่องจำนวนผู้สื่อข่าวและการจำเป็นต้องมีผู้สื่อข่าวที่เป็นคนท้องถิ่นจึงถือเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสนใจมากกว่าในปัจจุบัน Mr.Daniel Robinson ได้กล่าวว่า “ยังมีจุดอ่อนอีกหลายประการในการทำข่าวในภูมิภาคนี้ ทุกๆ สำนักงานข่าวควรจะต้องมีนักข่าวท้องถิ่นผู้ซึ่งมีความสามารถในการที่จะช่วยผู้สื่อข่าวหลักรวบรวมข้อมูล โดยที่ไม่ต้องเป็นกังวลกับงานบริหารสำนักงาน สิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญพิเศษในกรณีที่ผู้สื่อข่าวหลักไม่สามารถสื่อสารภาษาท้องถิ่นได้...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) ซึ่งในอดีตเคยมีผู้สื่อข่าวคนไทยประจำอยู่ณ.สำนักงานข่าวที่กรุงเทพฯ แต่หลังจากที่นักข่าวไทยได้เกษียณอายุราชการไป ทางสำนักงานใหญ่ได้ตัดสินใจยุบตำแหน่งนักข่าวท้องถิ่นไป ด้วยเหตุผลที่ว่าต้องการลดค่าใช้จ่ายลง เพราะตำแหน่งนักข่าวไทยได้เงินเดือนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับนักข่าวไทยของสำนักข่าวต่างประเทศอื่นๆ และจะด้วยเหตุผลอื่นใดอีกไม่ทราบแน่ชัด แต่ผู้วิจัยได้สันนิษฐานโดยสรุปได้จากสัมภาษณ์ว่า เสียอเมริกาอาจจะคิดว่า ถ้าผู้สื่อข่าวหลักสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของประเทศที่เข้าไปประจำอยู่ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีแหล่งข้อมูลจากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิก และหนังสือท้องถิ่นที่เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งวิทยุและหนังสือพิมพ์ ก็น่าจะเพียงพอที่ทำให้ผู้สื่อข่าวหลักไม่ต้องอาศัยนักข่าวไทยคอยป้อนข้อมูลให้ และไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาท้องถิ่น (ไทย) ด้วย ซึ่งในประเด็นการเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นนี้ ผู้สื่อข่าว Mr.Daniel Robinson ได้ความเห็นไว้ว่า “... เนื่องจากเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีส่วนหนึ่งที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือในทางกลับกันก็คิด เช่น สหภาพพม่า, กัมพูชา ทำให้การพึ่งพาข้อมูลจากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิกเดียวไม่เพียงพอ ต้องได้ข้อมูลจากหน่วยงานทหารและรัฐบาลไทยด้วย และบ่อยครั้งที่อุปสรรคเกิดขึ้นเพราะสื่อสารกันไม่เข้าใจ ทำให้ไม่ได้ข้อมูลมาอย่างที่เราจะเป็น...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวไม่ว่าจะเป็น นโยบายด้านการบริหารจัดการหน่วยงานข่าว นโยบายด้านงานข่าว นโยบายด้านบุคคลากรอันหมายรวมถึงทั้งผู้สื่อข่าวหลัก (Correspondent) และผู้สื่อข่าวอิสระ (Stringer) และนักข่าวท้องถิ่น

(Local Reporter) ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อกระบวนการทำข่าวของเสียดอเมริกาประจำภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งสิ้น โดยที่ตัวโครงสร้างและนโยบายนั้นค่อนข้างคืออยู่แล้ว แต่ในระดับการนำมาใช้ การปฏิบัติจริง ยังคงต้องแก้ไขอีกหลายประการ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการทำข่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด อันจะส่งผลให้ความน่าเชื่อถือเกิดขึ้นกับองค์กรได้มากขึ้นเช่นกัน เมื่อผู้ฟังให้ความเชื่อถือก็จะส่งผลให้การแข่งขันระหว่างสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศที่จะกล่าวถึงถัดไปเป็นเรื่องทำได้ และในที่สุดก็จะทำให้การของขบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นเรื่องที่กระทำได้ อันจะส่งผลย้อนกลับมาสู่กระบวนการทำข่าวอีกนั่นเอง

4. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technology)

ปัจจัยทางการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงานถือเป็นเรื่องทุกอย่างที่องค์กรสื่อต่างให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่เป็นยุค โลกาภิวัตน์ที่ผู้มีอำนาจคือ ผู้ที่ถือคอมพิวเตอร์อยู่ในมือ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมจึงถือเป็นกลไกหลักที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานได้เช่นกัน

สำหรับองค์กรวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ เช่น เสียดอเมริกาเองก็ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเช่นกันดังที่ได้กล่าวถึงในกระบวนการทำงานไปแล้วในในตอนต้น จากการศึกษากระบวนการทำงานดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีผลต่อกระบวนการทำข่าวก็คือ เนื่องจากเสียดอเมริกาเป็นสื่อวิทยุกระจายเสียงข้อมูล, ข่าวสารที่จะถูกส่งไปยังผู้รับฟังเพื่อที่จะให้เกิดความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือได้มากที่สุดนั้น ซึ่งนั่นหมายถึงข่าวที่มีคุณค่า ส่วนสำคัญที่สุดก็คือ "เสียง" ทั้งของผู้สื่อข่าว ของแหล่งข่าว (Source) หรือเสียงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ไม่ว่าผู้สื่อข่าวจะเขียนข่าวได้ดีเพียงใด แต่ถ้าการส่งเสียงของรายงานข่าวไปยังศูนย์ข่าวที่ห้องกองหรือที่สำนักงานใหญ่ไม่ชัดเจน ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการรับฟัง หรือในบางครั้งข่าวเรื่องนั้นอาจถูกนำไปอ่านใหม่โดยผู้ประกาศรายการโดยไม่นำเสียงจากแหล่งออกอากาศด้วย ดังนั้นหากขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีคุณภาพดี ก็จะทำให้ "เสียง" ของรายงานข่าวไม่สมบูรณ์ ส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของข่าวนั้นๆ ด้วย Mrs.Sonja Pace กล่าวว่า "...ถ้าคุณผู้สื่อข่าวไม่มีเครื่องมือที่ดีและทันสมัยพอ มันจะทำให้เสียงในรายงานข่าวออกมาไม่ดี ด้วยคุณภาพ ผู้ฟังก็จะหันไปรับฟังสถานีวิทยุอื่นได้..." (สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2540) ทางด้านผู้สื่อข่าว Mr.Daniel Robinson ได้ให้ความสำคัญค่อนข้างมากกับอุปกรณ์ในการทำข่าว แต่เขา

ยอมรับว่าเสียงอเมริกายังล้ำหลังในเรื่องของเทคโนโลยีเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรกระจายเสียงระหว่างอื่น เช่น ABC (Australia Broadcasting Corporation) (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541)

ด้วยเหตุที่ว่าเสียงของรายงานข่าวมีความสำคัญยิ่งกับการกระจายเสียง เสียงอเมริกาจึงให้ความสำคัญในกระบวนการทำข่าว โดยได้มีการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการทำข่าวภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น อุปกรณ์บันทึกเสียงภาคสนาม ต้องให้เสียงคุณภาพชัดเจน ในขณะเดียวกันต้องมีความทนทาน นอกจากนี้แล้วได้มีการพัฒนาวิธีการบันทึกเสียงในห้องอัด (Studio) ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับงบประมาณ เช่นเมื่อสองปีที่ผ่านมาได้มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกเสียง, ปรับแต่งเสียง ในระบบดิจิทัล (Digital Audio Workstation) เพื่อให้เสียงมีความสมบูรณ์กว่าการบันทึกเสียงลงในเทปคาสเซต (Cassette tape) อีกทั้งยังได้นำระบบการสื่อสารแบบ ISDN มาใช้ในการส่งรายงานข่าวผ่านทางโทรศัพท์ ซึ่งช่วยให้คุณภาพของเสียงไม่ถูกลดทอน ผู้ฟังจะได้รับฟังรายงานข่าวที่มีคุณภาพเสียงใกล้เคียงกับการบันทึกในห้องอัดเสียงมากที่สุด

สำหรับในกรณีที่ผู้สื่อข่าวไปทำข่าวนอกสถานที่ไม่ว่าจะเป็นในประเทศไทยหรือต่างประเทศ เช่น กัมพูชา, ลาว, พม่า หรือเวียดนาม ขั้นตอนการส่งข่าวไปยังห้องบันทึกเสียงที่สำนักงานใหญ่ผ่านทางโทรศัพท์เป็นอีกเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะหากไม่มีสายโทรศัพท์ที่มีประสิทธิภาพ ขาดความคมชัดของสัญญาณ ก็จะส่งผลต่อการรับฟัง ผู้ฟังอาจเกิดความรำคาญและเปลี่ยนไปฟังข่าวจากวิทยุกระจายเสียงอื่นๆ ที่รับฟังได้ชัดเจนกว่าแทน เสียงอเมริกาเองก็ได้จัดหาโทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (Sattelite phone) มาให้ผู้สื่อข่าวหลักใช้ ในกรณีที่ต้องไปทำข่าวในพื้นที่ที่ขาดแคลนหรือไม่มีคุณภาพของระบบโทรศัพท์ เพราะการกระจายเสียงวิทยุในระบบคลื่นสั้นที่โดยคุณสมบัติของคลื่น ทางด้านเทคนิคก็จะค่อนข้างขาดความคมชัดอยู่แล้วเมื่อเปรียบเทียบกับระบบอื่นๆ เช่น AM หรือ FM อันจะส่งผลกระทบต่อไปยังเรื่องของความน่าเชื่อถือของข่าวและองค์กรได้ โดยที่ปัจจุบันได้มีการนำเอาเทคโนโลยีของการสื่อสารใหม่ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการทำข่าวให้มากที่สุดเท่าที่งบประมาณที่ได้รับมา จะเห็นได้ว่าการพยายามพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีของเสียงอเมริกาจึงเป็นไปอย่างสม่ำเสมอและจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในโลกแห่งการแข่งขันทางด้านข้อมูลข่าวสาร

ปัจจัยเบื้องต้นที่กล่าวมาทั้ง 4 ข้อ ผู้วิจัยได้จัดประเภทให้อยู่ในส่วนของปัจจัยภายในองค์กร ที่มีผลต่อกระบวนการทำข่าว ส่วนปัจจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้จะปัจจัยที่ถูกจัดอยู่ในประเภทของปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของเสียงอเมริกา

ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกองค์กร (External Influences)

5. ปัจจัยจากแหล่งข่าว (News Source)

แหล่งข่าว (Source) เป็นปัจจัยหนึ่งที่องค์กรสื่อทุกแห่งต้องให้ความสำคัญและรักษา (Maintain) อย่างดี รวมทั้งจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน เนื่องจากถือเป็นส่วนหลักในการสร้างความน่าเชื่อถือของข่าวที่นำเสนอออกไป ทั้งนี้แหล่งข่าวที่กล่าวมานี้อาจจะเป็นบุคคลหรือ แม้แต่องค์กร ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาที่ต้องการรายงานในแต่ละครั้ง

เสียงอเมริกาถือเป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวเป็นอย่างมาก ดังเช่นที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นในบทที่ 5 กระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกา และจากข้อ 2. ปัจจัยในกระบวนการทำงานแล้วว่า เพื่อที่จะให้ข่าวนั้นมีความถูกต้อง แม่นยำเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวต้องเป็นแบบ Two Independent non-VOA Sources คือต้องมีแหล่งข่าวอย่างน้อย 2 แหล่งที่เป็นอิสระ ยืนยันในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือได้มีการนำเสนอเหตุการณ์นั้นเป็นข่าวแล้วจากอย่างน้อย 2 สำนักข่าวขึ้นไป เสียงอเมริกาจึงจะเลือกข่าวนั้นมานำเสนอในเนื้อหาที่มีความละเอียดมากขึ้นต่อไป เว้นแต่ว่าผู้สื่อข่าวได้ไปประสบพบเห็นเหตุการณ์นั้นๆ ด้วยตนเอง ก็สามารถนำมารายงานได้เลยโดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งข่าวอิสระอื่นๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงปัจจัยในข้อนี้ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานทั้งกระบวนการเลยทีเดียว

สำหรับแหล่งข่าวของเสียงอเมริกา นั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แหล่งข่าวที่เป็นการให้ข้อมูล (Sources)

ถือเป็นแหล่งข่าวลำดับที่สอง (Secondary sources) ประกอบไปด้วย ข่าวจากสำนักข่าวเชิงพาณิชย์ที่บอกรับเป็นสมาชิก หรือที่เรียกว่า Wires Service เช่น AP, REUTER ข้อมูลข่าวสารที่มีการเผยแพร่จากแหล่งข่าวทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเอกชน หรือแม้แต่องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร รวมถึงข้อมูลข่าวสารทางสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ทั้งในและนอกประเทศ, โทรทัศน์, วิทยุ, อินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข่าวโดยตรงจากเหตุการณ์ (News Maker)

ซึ่งถือเป็นแหล่งข่าวลำดับแรก (Primary sources) หมายถึง แหล่งข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงหรือเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการในการเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูล เช่น โฆษกของหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ

ซึ่งแหล่งข่าวทั้งสองประเภทที่กล่าวมานี้ มีผลต่อกระบวนการทำงานของเสียดอเมริกาในแง่ของการเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยทำให้การนำเสนอข่าวมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ลักษณะที่เสียดอเมริกาแตกต่างจากสำนักข่าวระหว่างประเทศอื่นๆ ในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวก็คือ การที่เสียดอเมริกาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีผู้สื่อข่าวเพียง 1 คน และต้องนำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครอบคลุมถึงกว่า 10 ประเทศในภูมิภาคนี้ นอกจากนั้นยังต้องเป็นข่าวในทุกๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การเมือง, เศรษฐกิจ, สังคม ทำให้การสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวอย่างใกล้ชิดเช่น สำนักข่าวอื่นๆ เป็นไปได้ยากอย่างค่อนข้างลำบาก ผู้สื่อข่าวหลัก Mr.Daniel Robinson ได้กล่าวว่า “การรักษาความสัมพันธ์เป็นเรื่องยาก โชคดีที่ผู้สื่อข่าวของเสียดอเมริกามีภารกิจอื่นๆ อีกมากนอกเหนือจากงานข่าว ทำให้การรักษาความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวในระดับที่เราต้องการจะให้เป็นเป็นเรื่องลำบาก...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) และด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้บางครั้งการได้มาซึ่งข้อมูลแบบที่เรียกว่า Exclusive ไม่ค่อยมี ดังเช่น Mr.Gary Thomas ผู้สื่อข่าวหลักได้กล่าวว่า “การเข้าถึงแหล่งข่าว เมื่อคุณต้องทำข่าวในพื้นที่ที่ครอบคลุมทั้งภูมิภาค เป็นปัญหาที่พบบ่อย โดยเฉพาะชาวตะวันตกจะถูกมองเสมือนเป็นคนนอก ทำให้การได้มาของข้อมูลในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นคนแรกๆ เป็นเรื่องที่ลำบาก” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) นอกจากการได้มาซึ่งการที่เสียดอเมริกาให้ความสำคัญกับความถูกต้อง แม่นยำ ของเนื้อหาข่าวมากกว่าการนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็ว (ต้องมีการนำเสนอบ้างแล้วจากอย่างน้อย 2 แหล่งข่าว) แหล่งข่าวที่จะเป็นแหล่งในการทำให้เกิด Two Sources Rule ได้ก็ มักจะเป็นข่าวที่นำเสนอจากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิก (Wire Service)

อย่างไรก็ตาม เรื่องของการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับแหล่งข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งข่าวลำดับแรก (Primary Sources) โดยตรงซึ่งถือเป็น News Maker นั้นยังถือเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานข่าวที่ออกมา และยิ่งผู้สื่อข่าวสามารถมีแหล่งข่าวโดยตรงพร้อมด้วย “เสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์” (Actuality) ที่ยืนยันถึงเหตุการณ์ได้มากเพียงใด ความน่าเชื่อถือของข่าวที่นำเสนอก็จะยิ่งมีมากขึ้น ผู้สื่อข่าวหลัก Mr.Gary Thomas ได้กล่าวว่า “แหล่งข่าวในอุดมคติคือใครก็ได้ที่มีความรู้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะแหล่งข่าวในหน่วยงานของรัฐ เมื่อไหร่ที่มีโอกาสบันทึกการให้ข้อมูลต้องรีบทำ (On the record) เพราะประชาชนมีสิทธิที่จะรับรู้ว่าคุณนั้นมีที่มาจากใคร” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) เช่นเดียวกับกับผู้สื่อข่าวหลัก Mr.Daniel Robinson ได้กล่าวเกี่ยวกับแหล่งข่าวที่เป็นทางการไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางทหารของไทยว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งแต่ผู้สื่อข่าวของเสียดอเมริกายังไม่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ลึก เพราะปัจจัยในเรื่องของภาษาท้องถิ่นมีส่วนอย่างมาก (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) หรือการได้มีโอกาสพบปะ สัมผัสกับผู้สื่อข่าวอื่นๆ หรือใน

สมาคมผู้สื่อข่าว หรือแม้แต่การเรียนภาษาท้องถิ่นที่สำนักงานตั้งอยู่ก็จะส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแหล่งข่าว จากการศึกษาพบว่า ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยเต็มใบ เช่น สิงคโปร์ หรือค่อนข้างเต็มใบ เช่นประเทศไทย มักจะไม่ได้รับความร่วมมือที่ดี โดยเฉพาะการขอสัมภาษณ์เพื่อบันทึกเสียงทางโทรศัพท์ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่ระบอบประชาธิปไตยยังล้มลุกคลุกคลาน อย่างเช่น กัมพูชา หรือแม้แต่ประเทศสังคมนิยม เช่น สหภาพพม่า หรือ เวียดนาม ด้วยเหตุผลที่น่าสนใจสองประการคือ

- ประการแรกในประเทศที่เป็นประชาธิปไตย มีสื่อมวลชนท้องถิ่นค่อนข้างมากรวมถึงสื่อมวลชนต่างประเทศทั้ง สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ และทีวี การไหลของข้อมูลข่าวสารในระบบนี้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งประชาชนก็ให้ความสนใจสื่อที่วิพากษ์วิจารณ์สื่อวิทยุ โดยเฉพาะสื่อวิทยุระหว่างประเทศ เพราะมีความสะดวกกว่าในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความมีอิสระของสื่อโทรทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์นั้น เป็นสิ่งที่ประชาชนจับต้องได้มากกว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศ ดังนั้นความเป็นที่รู้จักหรือแพร่หลายหรือเป็นที่นิยมในการเปิดรับสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศ จึงน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด เมื่อสื่อไม่ได้เป็นที่นิยม ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งที่มีหน้าที่โดยตรงในการเผยแพร่ข้อมูล (โฆษกประจำกระทรวง ทบวง กรม) หรือแม้แต่บรรดารัฐมนตรีเองก็คิด ชอบที่จะให้ข้อมูลหรือให้การสัมภาษณ์กับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ โดยเฉพาะนิตยสารระดับนานาชาติ เช่น TIME, NEWSWEEK, FAR EASTERN ECONOMIC REVIEW (FEE) และ สำนักข่าว CNN มากกว่าเพราะมีประชาชนเปิดรับสื่อเหล่านี้มากกว่าสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศที่ยังคงออกอากาศในระบบคลื่นสั้น เช่นเสียงอเมริกา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า เมื่อเวลาที่อยู่อย่างจำกัด การเลือกเผยแพร่ข้อมูลด้วยการให้สัมภาษณ์ก็เป็นเรื่องที่ต้องกระทำ
- ประการที่สอง ความต้องการในการใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลของแต่ละประเทศนั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งก็จะต่างกันไปตามลักษณะรูปแบบการปกครองของประเทศต่างๆ จากการศึกษาพบว่า การทำงานของผู้สื่อข่าวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ยังมีประเทศที่มีระบอบการปกครองไม่เป็นประชาธิปไตยเต็มใบ เช่น กัมพูชา หรือประเทศสังคมนิยม เช่น สหภาพพม่า ความสัมพันธ์ทางการเมืองเป็นไปในลักษณะฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายตรงกันข้าม คือมีความคิดเห็นในหลักการทางการเมืองการปกครองที่ต่างกัน บรรดาเจ้าหน้าที่หรือผู้นำมักต้องการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศเป็นเครื่องมือเพื่อเผยแพร่และสะท้อนแนวความคิด หลักการ อุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อให้

เกิดผลในด้านของการเมืองระหว่างประเทศ จะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำในรัฐบาล หรือผู้นำของฝ่ายตรงกันข้ามกับรัฐบาล เป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย นอกจากนี้เอกสารข้อมูล ต่างๆ ก็จะได้รับอย่างสม่ำเสมอทางโทรสารหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แต่สำหรับ ประเทศที่มีความเป็นประชาธิปไตยเต็มใบแล้ว มีความมั่นคงทางการเมืองและการ เมืองมากกว่า ความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบรัฐบาลกับฝ่ายค้าน ไม่ใช่ แบบรัฐบาลกับ ฝ่ายตรงกันข้าม ความต้องการดังกล่าวจึงไม่มีความจำเป็นในสื่อระหว่างประเทศ การให้ ความสนใจกับสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศจึงน้อยกว่า

สำหรับผลการศึกษาที่สังเกตได้จากการมีส่วนร่วมอย่างเปิดเผยในกระบวนการทำงานของ สื่ออเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าผู้สื่อข่าว (Mr. Gary Thomas) ไม่ได้มี การสร้างหรือพยายามสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวที่เป็น Primary sources มากเท่าที่ควร ซึ่งผู้ วิจัยถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดมาจากตัวของผู้สื่อข่าวโดยตรง เพราะจากการได้ ร่วมงานกับผู้สื่อข่าวหลักคนก่อน (Mr. Daniel Robinson) มีลักษณะการสร้างความสัมพันธ์กับ แหล่งข่าวดีกว่า อันส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างสะดวกขึ้นในแง่ของการหาแหล่งข่าวในการให้ ข้อมูลหรือยืนยันข้อเท็จจริง

6. ปัจจัยทางด้านผู้รับฟัง (Audience)

กลุ่มของผู้รับฟังนั้นมีผลกับกระบวนการทำงาน ในแง่ของการพยายามตอบสนองให้ เนื้อหาที่นำเสนอเป็นไปตามความต้องการของผู้รับฟัง จึงอาจถือได้ว่าทัศนคติ ค่านิยม และ ลักษณะของผู้รับฟัง เป็นปัจจัยที่มีส่วนกำหนดลักษณะการนำเสนอข่าวขององค์กรสื่อต่างๆ เป็น อย่างยิ่ง นอกจากนี้สำหรับสำนักข่าวเชิงพาณิชย์นั้น จำนวนผู้ฟังถือเป็นส่วนสำคัญที่กำหนดที่มา ของรายได้อันมาจากค่าโฆษณาเลขที่เดียว เพราะผู้ลงโฆษณา (Advertiser) แต่ละรายนั้นย่อมต้อง คำนึงถึงจำนวนของผู้รับสารที่มีมากที่สุดเป็นสำคัญ ในการเลือกลงโฆษณากับองค์กรสื่อใดๆ ดังนั้นเรื่องของผู้รับฟังจึงมีอิทธิพลทั้งในแง่ของการกำหนดเนื้อหาข่าวสารข้อมูลที่น่าเสนอและการ กำหนดรายได้ขององค์กรด้วย

สำหรับองค์กรสื่อที่เป็นของรัฐ เช่น สื่ออเมริกา ปัจจัยในส่วนของผู้รับฟัง (Audience) ส่งผลต่อกระบวนการทำงาน ในลักษณะที่ต้องสร้างผลงานที่มีคุณภาพ คือเนื้อหาข่าวต้องประกอบ ไปด้วยความถูกต้อง แม่นยำ ไม่ลำเอียง (มีความเป็นกลาง) มีความครอบคลุม มีความหลากหลาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นต่อผู้ฟัง หัวหน้าส่วนมอบหมายงาน Mrs. Sonja Pace ได้กล่าว

เกี่ยวกับผู้ฟังไว้ว่า “เสียงอเมริกาให้ความสนใจกับผู้ฟังเป็นอย่างมาก เราต้องการให้ผู้ฟังในประเทศที่ไม่มีเสรีภาพด้านข้อมูลข่าวสาร ได้มีทางเลือก ซึ่งเราต้องเป็นทางเลือกที่พวกเขาจะเชื่อถือได้ด้วย นั้นย่อมหมายความว่า เราต้องผลิตงานที่มีคุณภาพเพราะพวกเขาต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ดีจากเรา ถ้าเราไม่นำเสนอในงานที่ดีแล้วใครจะมาซื้องานของเรา ถ้าคุณอยู่ในธุรกิจของข่าวแล้วคุณไม่สามารถนำเสนอในงานที่ดีได้ ทำให้ประชาชนไม่เชื่อถือหรือให้ความสนใจ ในที่สุดพวกเขาก็จะหันไปรับฟังรายการจากสถานีวิทยุอื่นๆ แทน” (สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2540) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เสียงอเมริกาได้เคยทำการสำรวจและพบว่ามีจำนวนผู้รับฟังที่ให้ความสนใจติดตามมากพอสมควร โดยร่วมมือกับองค์กรแม่คือ USIA (United States Information Agency) และเคยร่วมมือกับบริษัทกระจายเสียงแห่งประเทศไทยด้วย (BBC) นอกจากการสำรวจทางภาคสนามแล้ว ก็อาศัยจากจดหมายจากผู้ฟังที่ส่งเข้าไปยังสำนักงานใหญ่ เป็นเครื่องมือในการวัดความนิยมของผู้ฟังเช่นกัน ซึ่ง Fortner, R.S. and Durham, D.A. (1988) ได้รายงานไว้ในเอกสารชื่อ “The future of shortwave for international broadcasting” ว่า เสียงอเมริกาได้เคยมีการสำรวจกลุ่มผู้รับฟังในปี 1987 และพบว่า ในแต่ละสัปดาห์ โดยเฉลี่ยจะมีผู้ฟังรายการของเสียงอเมริกามากกว่า 130 ล้านคน

แต่ในทางปฏิบัติแล้วเป็นการยากมากในการสำรวจว่า จำนวนผู้ฟังที่แท้จริงของวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศเป็นเท่าใด และเป็นการยากที่จะพิสูจน์ด้วยว่าจำนวนที่มีการกล่าวอ้างถึงนั้นเป็นตัวเลขที่แท้จริงหรือไม่ ส่วนการใช้ Rating จำนวนผู้ฟังมาเพื่อสร้างรายได้จากการโฆษณา นั้นเสียงอเมริกาไม่ได้มีการนำส่วนนี้มาใช้ เนื่องจากงบประมาณในการดำเนินการทั้งหมดของเสียงอเมริกามาจากรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกา และในการนำเสนอของสถานีวิทยุเสียงอเมริกาก็ไม่มีโฆษณา จึงไม่ได้มีการนำ Rating มาใช้เพื่อประโยชน์ในการโฆษณาเช่นสถานีวิทยุในเชิงพาณิชย์อื่น แต่ลักษณะที่เสียงอเมริกานำจำนวน Rating ดังกล่าวมาใช้คือ เป็นหลักฐานสนับสนุนในช่วงของการเสนอของงบประมาณประจำปี ทั้งในระดับภาพรวมขององค์กรและในระดับหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากต้องมีการแสดงให้เห็นกลุ่มที่อนุมัติงบประมาณเห็นว่า การทำงานของเสียงอเมริกาที่ดำเนินการที่ผ่านมา ได้ผลสมตามวัตถุประสงค์และยังคงได้รับความนิยมจากผู้ฟัง ซึ่งนั่นหมายถึงว่า จะได้รับการอนุมัติงบประมาณเพื่อใช้ในการทำงานได้ตามที่ได้มีการขอไป

7. ปัจจัยจากคู่แข่ง (Competitor)

มีคำกล่าวที่ว่า “กลไกที่จะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันที่ดียิ่ง คือ คู่แข่ง” คู่แข่งในวงการสื่อมวลชนก็เช่นกัน จะเป็นตัวกระตุ้นให้องค์กรสื่อแต่ละแห่งต้องตื่นตัวในการนำเสนอข่าวเพื่อแย่งชิงความนิยมจากผู้รับสาร ข้อนี้ถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานของเสียงอเมริกาเช่นกัน

แม้ว่าจะไม่มีให้เห็นอย่างชัดเจน เนื่องจากดังที่กล่าวมาแล้วว่า เสียงอเมริกาเป็นองค์กรสื่อของรัฐที่ไม่ได้เป็นสำนักข่าวในเชิงพาณิชย์ ที่ต้องการขายข่าวหรือหารายได้เข้าองค์กรจากค่าโฆษณา จาก การที่ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่และผู้บริหารของเสียงอเมริกาพบว่า สำนักข่าวที่เข้าข่ายเป็นคู่แข่งของเสียงอเมริกาคือ บีบีซี (BBC; British Broadcasting Corporation) และ วิทยุ เอเชียเสรี (RFA; Radio Free Asia)

ในทางปฏิบัติอาจจะไม่มีนโยบายที่วางเป็นกรอบไว้ว่า เสียงอเมริกาต้องทำการแข่งขันกับสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศอื่นๆ ด้วยก็จริง แต่ในแง่ของความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ หัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าว หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ที่อยู่ในหน่วยงานข่าว ย่อมรู้สึกและตระหนักถึงความน่าเชื่อถือ (Credibility) ที่ได้รับจากผู้ฟังและจำนวนผู้ฟังที่มีต่อเสียงอเมริกา เพราะการที่จะได้รับความน่าเชื่อนั้นย่อมเป็นผลมาจากการรายงานข่าวที่เสนอออกไปแล้วผู้ฟังเห็นว่าเป็นรายงานข่าวที่มีคุณค่า มีความแม่นยำ ถูกต้อง มีความสมบูรณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ต้องผ่านกระบวนการทำข่าวมาทั้งสิ้น ผู้สื่อข่าวหลัก Mr.Daniel Robinson ได้กล่าวว่า “..ไม่มีองค์กรใดสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่คำนึงผลกระทบจากคู่แข่งโดยเฉพาะในประเด็นของจำนวนผู้ฟัง...” (สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2541) ในกรณีของ BBC นับว่ามีความได้เปรียบเสียงอเมริกาเพราะเป็นองค์กรสื่อที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ที่อาจจะมีการบริหารงานที่คล่องตัวกว่าการทำงานด้วยระบบราชการเช่น เสียงอเมริกา รวมทั้งการที่ BBC มีเครือข่ายและจำนวนผู้สื่อข่าวมากกว่าเสียงอเมริกาก็จะยิ่งส่งผลให้ข่าวที่น่าเสนอจาก BBC หลากหลายและครอบคลุมมากกว่าเสียงอเมริกา นอกจากนี้แล้วการที่ BBC จ่ายค่าตอบแทนให้ผู้สื่อข่าวอิสระเป็นเงินเดือนรายตัว ไม่ได้ขึ้นอยู่กับชิ้นงานที่ทำ ก็ทำให้การสร้างโครงข่ายผู้สื่อข่าวอิสระทำได้ดีกว่าเสียงอเมริกา ดังที่กล่าวไว้ในปัจจัยเรื่องนโยบายบุคลากรด้านงานข่าวว่าเสียงอเมริกาจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้สื่อข่าวอิสระตามจำนวนชิ้นงานที่ทำ ซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับ BBC ผู้สื่อข่าวหลัก Mr.Gary Thomas ได้กล่าวว่า “...แต่ BBC มีบุคลากรที่มากกว่าและได้รับเงินประจำรายเดือน (Monthly Retainer) เมื่อเสียงอเมริกาอยากมีผู้สื่อข่าวอิสระที่มีความสามารถ แต่กลับจ่ายค่าตอบแทนที่แย่มากและจะไปคาดหวังที่จะแข่งขันกับ BBC หรือ ABC ได้อย่างไร” (สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2541) และที่สำคัญ เสียงอเมริกาไม่มีสำนักข่าวท้องถิ่น (Domestic constituency) ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ออกอากาศให้คนอเมริกันฟังและไม่มีสื่อโทรทัศน์เหมือนกับ BBC (ปัจจุบันเสียงอเมริกาได้เริ่มออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมแล้ว แต่ยังคงอยู่ในช่วงเริ่มต้น) ซึ่งก็เป็นข้อเสียเปรียบอีกประการ เพราะ BBC มีแหล่งข้อมูลที่มาสนับสนุนมากกว่าเสียงอเมริกา คือหมายความว่าข่าวที่ได้จากผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ถูกนำมาเปลี่ยนแปลงบทให้เป็นข่าววิทยุได้ อีกทั้ง BBC อาจจะได้เปรียบในเรื่องของผู้ฟังด้วย เพราะประเทศที่เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ ประชาชนของประเทศเหล่านั้นมักจะเลือกรับฟังรายการจาก BBC มากกว่า

เสียงอเมริกา สำหรับเสียงอเมริกาอาจจะได้เปรียบในบางพื้นที่ เช่นประเทศจีน ซึ่งมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 1 ของโลก และเสียงอเมริกาเองก็ให้ความสนใจกับผู้ฟังของจีนค่อนข้างมาก จะเห็นได้ว่า ภาควิทยุแมนดาริน (Mandarin Service) มีการขยายตัวค่อนข้างมาก เห็นได้จากการจัดตั้งสำนักงานขึ้นที่ฮ่องกง นับเป็นภาควิทยุเดียวในทั้ง 52 ภาษาที่มีการจัดตั้งสำนักงานขึ้นในต่างประเทศ นอกจากประเทศจีนแล้วเสียงอเมริกาได้เปรียบในภูมิภาคแอฟริกาด้วย รวมถึงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในสหภาพพม่า ลาว และกัมพูชา

ส่วนวิทยุเอเชียเสรี (RFA; Radio Free Asia) นั้น เป็นองค์กรสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับเสียงอเมริกา แม้จะเพิ่งถือกำเนิดขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1994 (พ.ศ.2537) ก็ตาม ถึงแม้ว่าวิทยุเอเชียเสรีจะเป็นสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา แต่เนื่องจาก RFA ไม่ได้เป็นองค์กรสื่อของรัฐบาลอเมริกัน (ไม่ได้มีการทำงานในระบบราชการ) เป็นองค์กรเอกชนแต่ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลอเมริกันเช่นกัน (Grantee) ดังนั้นหากการดำเนินงานของเสียงอเมริกามีประสิทธิภาพน้อยลง ก็เป็นไปได้ที่งบประมาณจะต้องถูกแบ่งเพื่อกระจายให้วิทยุเอเชียเสรี (RFA) และที่ผ่านมามีบุคคลากรของเสียงอเมริกาทั้งที่เป็นพนักงานประจำและผู้สื่อข่าวอิสระ ถูกดึงตัวไปทำงานกับวิทยุเอเชียเสรีพอสมควร (เฉพาะภาควิทยุที่วิทยุเอเชียเสรีออกอากาศเท่านั้น เช่น เขมร พม่า ลาว เวียดนาม เนื่องจากวิทยุเอเชียเสรีไม่ออกอากาศในภาษาอังกฤษ) ทำให้ผู้สื่อข่าวภาษาอังกฤษต้องทำงานหนักขึ้น ในแง่ของความเสี่ยงของข้อมูล เพราะข่าวที่รายงานโดยภาษาอังกฤษจากผู้สื่อข่าวที่ประจำอยู่ตามสำนักงานข่าวทั่วโลก เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งของภาควิทยุต่างๆ ในสำนักงานใหญ่ จึงถือได้ว่าอย่างไรก็ตาม คำว่า "คู่แข่ง" ก็ยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การทำงานของเสียงอเมริกาต้องดำเนินไปอย่างมีพัฒนาการแบบต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ว่าเสียงอเมริกามีโครงการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้สื่อข่าวอิสระเป็นเงินเดือนประจำเช่นเดียวกับ BBC และเริ่มให้ความสนใจกับสื่อโทรทัศน์มากขึ้น ประกอบกับการเริ่มมองหาสื่อวิทยุพันธมิตร (Affiliated stations) ในประเทศต่างๆ ที่เป็นของเอกชนไม่ใช่ของรัฐบาลที่ออกอากาศทั้งภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น โดยเสียงอเมริกาจะไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ในการนำรายการของเสียงอเมริกาไปออกอากาศซ้ำหรือแม้แต่การเชื่อมสัญญาณดาวเทียมถ่ายทอดสดไปพร้อมๆ กับการออกอากาศของเสียงอเมริกา โดยที่เสียงอเมริกาเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสัญญาณดาวเทียมให้กับวิทยุพันธมิตรเหล่านั้น ซึ่งทั้งสามประการนี้จะส่งผลให้เสียงอเมริกาพัฒนาองค์กรให้ทำการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น

8. ปัจจัยจากการควบคุมทางการเมืองระหว่างประเทศ (Government Control)

การทำงานของสำนักข่าวเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าครอบคลุมพื้นที่ถึง 14 ประเทศ ซึ่งประเทศเหล่านี้มีระบอบการปกครองที่ต่างๆ กันออกไป ตั้งแต่ประชาธิปไตยสุด ๆ อย่างออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ ฮองกง (ก่อนกลับสู่การปกครองของจีนในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2540) จนถึงประเทศที่ยังคงปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม เช่น เวียดนาม หรือแม้แต่ประเทศที่ทหารยังคงไว้ซึ่งอำนาจด้านการเมือง เช่น สหภาพพม่า เป็นต้น ส่งผลให้การทำงานด้านข่าวในแต่ละประเทศมีความยากง่ายและคล่องตัวแตกต่างกันออกไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นการขอวีซ่านักข่าวเพื่อไปทำข่าวในประเทศนั้น ๆ การเข้าออกประเทศ การตรวจค้นอุปกรณ์ในการทำข่าว ความยากง่ายของการเข้าหาแหล่งข่าวที่เป็นของรัฐ ความสะดวกของระบบสื่อสารโทรคมนาคม และที่สำคัญการเข้ามาควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อมของรัฐบาลประเทศนั้นๆ

ในส่วนของประเทศไทยอันเป็นที่ตั้งของสำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าไม่มีการเข้ามาควบคุมเนื้อหาของข่าว หรือการตรวจสอบข่าวทั้งก่อน ระหว่าง และหลังกระบวนการผลิตก่อนที่จะส่งไปยังศูนย์ข่าวที่ฮ่องกง หรือที่สำนักงานใหญ่ กรุงวอชิงตัน ดีซี ผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกาก็ไม่เคยได้รับการข่มขู่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือจากผู้ใด ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศที่ให้เสรีแก่สื่อมวลชนมากเป็นอันดับต้นๆ ในเอเชีย ดังจะเห็นได้จากสุนทรพจน์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ที่กล่าวในระหว่างการเปิดสัมมนาในหัวข้อเรื่อง “International Press in Thailand” วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2541 ที่กระทรวงการต่างประเทศ เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของเสรีภาพในการทำข่าวของสื่อมวลชนต่างประเทศ ในประเทศไทยรวมทั้งการส่งเสริมจากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ร่างโดยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ไว้ว่า “...THIS GOVERNMENT HAS STRIVEN TO EXPAND FREEDOM OF THE PRESS. THIS FREEDOM IS ALSO HIGHLIGHTED IN OUR NEW CONSTITUTION WHICH STIPULATES THAT:

- A PERSON SHALL ENJOY THE LIBERTY TO EXPRESS HIS OR HER OPINION, MAKE SPEECHES, WRITE, PRINT, AND PUBLICIZE.
- THE CLOSURE OF A PRESS ESTABLISHMENT OR A RADIO OR TELEVISION STATION IN DEPRIVATION OF THE SAID LIBERTY SHALL NOT BE UNDERTAKEN.

- THE CENSORSHIP OF NEWS OR ARTICLES BEFORE THEIR PUBLICATION IN A NEWSPAPER, PRINTED MATERIAL OR RADIO OR TELEVISION BROADCAST SHALL NOT OCCUR.
- NEWSPAPER OR RADIO OR TELEVISION BROADCASTING ENTERPRISES SHALL ENJOY THE LIBERTY TO PRESENT NEWS AND EXPRESS THEIR OPINIONS WITHOUT THE MANDATE OR DIRECTION OF ANY GOVERNMENT AGENCY, STATE AGENCY, STATE ENTERPRISE OR THE OWNER OF SUCH ENTERPRISES PROVIDED THAT IT IS NOT CONTRARY TO THEIR PROFESSIONAL ETHICS. OF COURSE ANY UNETHICAL CONDUCT WILL BE HANDLES BY A PEER GROUP OF THE PRESS THEMSELVES WHO HAVE ALREADY SET UP A MECHANISM FOR THIS PURPOSE.

THE FOREIGN MINISTRY IS COMMITTED TO PROMOTING THE FREE FLOW OF INFORMATION, IN LINE WITH OUR NEW CONSTITUTION AND THE OFFICIAL INFORMATION ACT. WE ARE STRIVING FOR A NEW LEVEL OF PRESS OPENNESS AND WILL REMAIN ACTIVE IN A GLOBAL INFORMATION COMMUNITY....” (สุนทรพจน์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ 26 มิถุนายน 2541)

สำหรับผลกระทบทางการเมืองที่เคยเกิดขึ้นต่อการทำข่าวของผู้สื่อข่าวเสียดอเมริกา คือเมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา ทางรัฐบาลทหารของสหภาพพม่าได้ประกาศห้ามผู้สื่อข่าวต่างประเทศจำนวนหนึ่งรวมทั้งของเสียดอเมริกาด้วยเดินทางเข้าไปทำข่าวอย่างเด็ดขาด ด้วยการงคอกวีซ่าและทำเป็นประกาศเผยแพร่ไปยังสถานกงสุลพม่าตามประเทศต่างๆ นับได้ว่าเป็นผลกระทบทางการเมืองโดยตรงครั้งแรกที่เกิดขึ้น (สำหรับผู้สื่อข่าวของเสียดอเมริกาที่อื่นๆ ก็เคยโดนผลกระทบทางการเมือง เช่น ผู้สื่อข่าวที่ประเทศจีน โคนรัฐบาลจีนสั่งขับออกนอกประเทศ เป็นต้น) นอกเหนือจากอิทธิพลโดยตรงแล้ว ก็ยังมีอิทธิพลทางอ้อมเช่น การอนุมัติวีซ่านักข่าวช้ากว่าปกติ อาจเป็นระยะเวลา 1 เดือนบ้าง หรือบางครั้งก็บอกว่าแบบอื่นขอวีซ่าหายบ้าง ต้องส่งเข้าไปใหม่ ในส่วนของการเข้ามาควบคุมเนื้อหาข่าวไม่ปรากฏให้เห็นทั้งในประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยหรือสังคมนิยม มีแต่เพียงการออกมาวิพากษ์วิจารณ์หลังจากที่ข่าวนั้นได้ออกอากาศไปแล้ว ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งในประเทศสหภาพพม่าและกัมพูชา โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐมักจะออกมากล่าวหาว่าข่าวของ

เสียงอเมริกาทั้งในภาคภาษาอังกฤษและภาคภาษาท้องถิ่นไม่มีความเป็นกลาง ถ้าเอียงเข้าข้างฝ่ายตรงกันข้ามกับรัฐบาล เป็นต้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดคือ รายละเอียดของปัจจัยที่เข้ามาอิทธิพลต่อกระบวนการทำงานด้านข่าวของเสียงอเมริกา ประจำภูมิภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทั้งจากการสังเกตในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง, จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริง คือ ตัวผู้สื่อข่าว (2 คน) และบรรณาธิการของศูนย์ข่าวเอเชีย รวมทั้งหัวหน้าส่วนมอบหมายงานข่าวด้วย ประกอบกับข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ ในองค์กรแล้วนั้น ผู้วิจัยสามารถกล่าวโดยสรุปในการศึกษาส่วนของปัจจัยได้ว่า ในกระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในขั้นตอนทั้ง 8 แบ่งออกได้เป็นปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ดังที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 8 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Dennis McQuail ที่กล่าวไว้ในเรื่องของ The media organization in a field of social forces (1994: 191)

ในส่วนของปัจจัยภายในองค์กร สรุปรวมได้เป็น 3 ประการคือ

1. การบริหารจัดการ (Management)
2. ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน (Media Professional)
3. เทคโนโลยี (Technology)

จากการที่องค์กรเสียงอเมริกาในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐ มีที่มาของแหล่งเงินทุนในการดำเนินงานจากการจัดสรรงบประมาณของรัฐเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถจัดตั้งสำนักงานได้ในทุกประเทศ ส่งผลให้สำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่รับผิดชอบในการทำข่าวครอบคลุมอยู่หลายประเทศ และมีผู้สื่อข่าวหลัก (Correspondent) ประจำอยู่เพียงคนเดียว แต่ทั้งนี้ได้มีการจัดจ้างผู้สื่อข่าวอิสระ (Stringer) เพิ่มเติมในแต่ละประเทศ เช่นสหภาพพม่า กัมพูชา ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม เพื่อให้การทำข่าวมีความครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลตามความต้องการในอันที่จะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมทั่วโลกสำหรับผู้ฟัง (World wide source of news and information) บนพื้นฐานธรรมเนียมอันถือเป็นกรอบหลัก ซึ่งเป็นแนวทางที่ให้นักกลางปฏิบัติตาม ทั้งนี้องค์กรไม่ได้คำนึงถึงผลกำไรเพราะเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศอเมริกาเป็นสำคัญ เห็นได้จากการทำงานของผู้สื่อข่าวหลักและบรรณาธิการที่แม้ว่าโดยส่วนตัวอาจจะมีความคิดเห็นทางด้านความคิด แต่ด้วยเหตุที่มีกรอบขององค์กรเป็นตัวกำหนดอยู่ ทำให้การทำงานต้องมีความคิดเห็นเป็นไปในแนวทาง

เดียวกัน โดยที่ทั้งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการต้องมีความเป็นมืออาชีพในฐานะสื่อมวลชน ต้องสามารถเข้าใจภาพของเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การคัดเลือกข่าว การเขียนข่าว การตรวจสอบแก้ไขข่าว เป็นไปตามลักษณะของการเป็นสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศที่เป็นของรัฐ ข่าวที่ถูกคัดเลือกต้องมีความน่าสนใจระดับนานาชาติ เป็นข่าวเกี่ยวกับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชนในประเทศนั้นๆ และต่อประเทศสหรัฐอเมริกาเองด้วย นอกจากนี้การที่เสียงอเมริกาทำการกระจายเสียงในระบบคลื่นสั้น (Shortwave radio) คุณภาพของเสียงในการออกอากาศและการรับฟังไม่ชัดเจนหรือคมชัดเท่ากับวิทยุที่กระจายเสียงในระบบอื่นๆ จึงทำให้องค์กรต้องจัดหาและพัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพราะเทคโนโลยีมีผลต่อการทำงานของผู้สื่อข่าวเช่นกัน ทั้งในส่วนของอุปกรณ์ที่ผู้สื่อข่าวหลักใช้ในการทำข่าวนอกพื้นที่ อุปกรณ์ในห้องบันทึกเสียงในสำนักงาน (Studio) รวมไปถึงระบบในการส่งข้อมูลทั้งที่เป็นเนื้อหาข่าว (Text feeding system) และในส่วนที่เป็นเสียงของรายงานข่าว (Voice feeding system) ด้วย

ในส่วนของปัจจัยภายนอกองค์กร สรุปรวมได้เป็น 4 ประการคือ

1. แหล่งข่าว (News sources)
2. แรงกดดันทางการเมือง (Political pressures)
3. ผู้ฟัง (Audiences)
4. คู่แข่ง (Competitors)

จากปัจจัยทั้ง 4 ประการนั้น ปัจจัยทางด้านแหล่งข่าวเข้ามามีอิทธิพลในกระบวนการทำข่าวมากที่สุด โดยเฉพาะในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวที่เป็น Primary source ผู้สื่อข่าวหลักต้องพยายามสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในข่าว รวมไปถึงนักวิเคราะห์ที่สามารถให้ความคิดเห็นได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นและเสียงประกอบข่าว เพราะมีส่วนที่ทำให้ข่าวนั้นน่าสนใจมากกว่าการรายงานโดยปราศจากเสียงประกอบ ซึ่งจากการที่ผู้สื่อข่าวหลักต้องรายงานข่าวหลากหลายประเภท ไม่ได้มีการแบ่งเป็นสายข่าวอย่างสำนักข่าวอื่นๆ ทำให้บางครั้งการติดต่อขอสัมภาษณ์กระทำได้ค่อนข้างยาก ใช้เวลา หรือไม่ได้รับความร่วมมือที่ดี ไม่ทันต่อความต้องการในกระบวนการทำงาน เพราะแหล่งข่าว Primary source บางแหล่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ในระดับที่มากเป็นพิเศษ หรือรู้จักมักคุ้นกันเป็นอย่างดี เช่น แหล่งข่าวทางทหารของไทย หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ แต่ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาษาที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษ แหล่งข่าวบางคนไม่สามารถสื่อสารหรือสื่อสารในภาษาอังกฤษได้ไม่ดี สำหรับแรงกดดันทางการเมือง ส่วน

มากเกิดขึ้นในประเทศที่มีการปกครองในระบอบสังคมนิยม หรือ ในประเทศที่ผู้บริหารมีความเป็นเผด็จการ ซึ่งไม่ค่อยพบเห็นได้บ่อย นานๆ จะเกิดขึ้นได้ โดยส่งผลในทางอ้อม เช่นการไม่อนุมัติวีซ่า เป็นต้น และสำหรับปัจจัยด้านผู้ฟังก็ไม่ได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อกระบวนการทำงานประจำวันเช่นกัน แต่เกิดขึ้นในลักษณะของการคำนึงถึงความน่าเชื่อถือที่จะได้รับจากผู้ฟัง ซึ่งนั่นก็คือผู้สื่อข่าวและบุคคลอื่นๆ ในกระบวนการต้องพยายามรายงานข่าวบนแนวทางที่องค์กรกำหนดไว้ คือ ถูกต้อง เทียบตรง ครบถ้วนสมบูรณ์และเข้าใจได้ง่าย ส่วนท้ายที่สุดคือปัจจัยทางด้านคู่แข่ง ซึ่งส่งผลในลักษณะที่คล้ายคลึงกับปัจจัยทางด้านผู้ฟัง ถึงแม้ว่าเสียงอเมริกาไม่ต้องแข่งขันโดยตรง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไร แต่จำนวนผู้ฟังถือเป็นเป้าหมายหนึ่ง รวมไปถึงความสำเร็จในการทำงานขององค์กรโดยรวมในการกระจายเสียง นั้นหมายความว่าแต่ละหน่วยย่อยและบุคคลากรต้องทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้ เพราะจะส่งผลต่อการของบประมาณประจำปี ซึ่งวุฒิสมาชิกของสหรัฐเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะอนุมัติตามจำนวนที่ขอไปหรือไม่อย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย